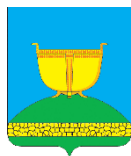

**СОВЕТ
АЛЬДЕРМЫШСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ВЫСОКОГОРСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**

422711, РТ, Высокогорский район,
с. Альдермыш, ул. Хабибуллина, 25

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БИЕКТАУ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ӘЛДЕРМЕШ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕСОВЕТЫ**

422711, ТР Биектау районы,
Әлдермеш авылы,
Хабибуллин ур, 25

Тел./факс: +7(84365) 79-4-03, e-mail: Alder.Vsg@tatar.ru

КАРАР

«26» май 2015 ел

РЕШЕНИЕ

№ 22

**Төзеклендерү, чисталыкны тәэмин итү кагыйдәләрен раслау турында
Әлдермеш авыл жирлеге территориясендә санитар төртип кагыйдәләре**

Әлдермеш авыл жирлеге территориясен төзеклендерү һәм санитар-эстетик торышын оештыруны тәэмин итү максатларында, санитар-гигиена, техник, шөһәр төзелеше һәм башка таләпләр һәм нормативлар нигезендә, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 06.10.2003 ел, № 131-ФЗ Федераль законның 14 статьясындагы 1 фәлешенә 19 П., Россия Федерациясе региональ үсеш Министрлығының « муниципаль берәмлекләр территорияләрен төзеклендерү буенча нормаларны һәм кагыйдәләрне эшләү буенча Методик рекомендацияләрне раслау турында» 2011 елның 27 декабрендәге 613 номерлы боерыгы (Россия Төзелеш Министрлығының 17.03.2014 ел, № 100/пр боерыгы редакциясендә), «Әлдермеш авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына, " Әлдермеш Әлдермеш авыл жирлеге Советы

КАРАР:

1. Әлдермеш авыл жирлеге территориясендә өлеге карарның кушымтасына туры китереп, чисталыкны һәм санитар төртипне тәэмин итү кагыйдәләрен расларга.

1.2. Якын-тирә территорияне юридик һәм физик затларга беркетү төртибе (2 нче кушымта).

1.3. "Якын-тирә территорияне беркетү турында шартнамә" типлаштырылган формасын (3 нче кушымта).

2. Әлдермеш авыл жирлеге башкарма комитеты:

2.1. Жирлек территориясендә урнашкан юридик һәм физик затлар белән үрнәк санитар, эстетик һәм янгынга каршы торышта тоту максатыннан тире-юнь территорияләрне беркетү турында килешүләр төзү.

2.2. Массакүләм мөгълүмат чаралары аша жирлек халкы арасында кагыйдәләрне үтәү кирәклегенә турында аңлату эшләре алып барырга.

3. Әлдәрмеш авыл жирлеге Советының "Әлдәрмеш авыл жирлеге территориясендә тәзеклендерү, тиешле тәртипте тоту, жыештыру, чисталык һәм тәртип кагыйдәләре «н раслау турында "2013 елның 28 маендәге 65 номерлы карары үз кәчен югалткан дип санау хақында"

4. Өлегә карар рәсми халыкка игълан ителгән кәннен үз кәченә керә.

Әлдәрмеш Авыл Жирлеге Башлыгы

Т.С.Сабиров

Кагыйдә

Әлдермеш авыл жирлеге территориясендә тәзеклендерү, чисталык һәм санитар тәртип булдыру

1. Гомуми нигезлемелер

1.1. Әлдермеш авыл жирлеге торак пунктларын тәзеклендерү, чисталыкны һәм санитар тотуның өлеге кагыйдәләре (алга таба – кагыйдәләр) Әлдермеш авыл жирлеге торак пунктларының һәм авылара территорияләренең тиешле санитар-эстетик торышын тәэмин итү максатларында эшләнде, алар тышкы тәзеклендерү өлкәсендә бердәм һәм мөжбүри нормаларны һәм таләпләргә билгели, биналар һәм коймалар чикләренә яқын-тирә территорияләргә жыештыру һәм карап тоту тәртибен билгели, шулай ук Әлдермеш авыл жирлеге территориясендә урнашкан биналар, корылмалар һәм корылмаларның хужалары, жирләрдән файдаланучылар яки хужалары булган барлык юридик, физик затлар һәм шәхси эшмәкәрләр өчен, милек формасына, ведомствога карамастан, "халыкның санитар-эпидемиологик иминлеге турында" 1999 елның 30 мартындагы 52-ФЗ номерлы федераль закон, "өйләнә-тирә мохитне саклау турында" 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон, «ветеринария турында» 14.05.1993 елдагы 4979-1 номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Экология кодексы, Татарстан Республикасы Экология һәм табигый байлыklar министрлыгы 2009 елның 15 гыйнвары № 5-ТРЗ, "Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында" 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы Административ хокук бозулар кодексы, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Әлдермеш авыл жирлеге Уставы, Татарстан Республикасы законнары, санитар кагыйдәләр, техник яңгынга каршы һәм башка норматив актлар белген.

1.2. Кагыйдәләр, үз буйсынуларына һәм милек рөвешләренә бөйсез рөвештә, юридик затларның, шулай ук жир кишәрлекләргә хужаларының, кулланучыларның һәм арендаторларның системалы санитар чистарту, жыештыру һәм карап тоту буенча бурычларын үрнәк тәртиптә билгели:

- барлык милек рөвешләрендәге предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар территорияләре;

- Тышкы тәзеклендерү элементлары, шул исәптән урамнар, мөйданнар, юллар, каты кәнкүреш калдыкларын жыю мөйданчыклары һәм торак пунктларның башка территорияләргә кертеп;

-торак, административ, социаль, авыл хужалыгы һәм сөүдә биналары, спорт мөйданчыклары, скверлар, парклар, буалар, сулыкларның яр бие зоналары, поселок эчендәге автомобиль юллары һәм башка территорияләр (шул исәптән яшеллендерелген);

- коймалар, коймалар, газон киртәләргә, реклама, реклама жайланмалары, элмә такталар, витрин, чыгарылма сөүдә нокталары, һөйкәлләр, юл хәрәкәтен жайга салу билгеләргә;

-урамнарны яктырту, терек баганалар, парк эскемияләргә, чүп савытлары, аншлаглап һәм йорт номерлары билгеләргә, жемөгәтә транспорты тукталышлары, мемориаль такталар, радиотрансляция жайланмалары, антенналар, трансформатор һәм газ тарату пунктлары;

-авыл хужалыгы билгеленешендәге жирләр:

урман полосасы, кыр юллары, шулай ук кыр станоклары һәм техниканы карап тоту урыннары, житештерү участоклары һәм башка житештерү, мөдени, социаль билгеленештәге жирләр;

-су бүлү корылмалары, башка инженер-техник һәм санитар Корылмалар һәм коммуникациялар.

1.3 Өлдөрмеш авыл жирлеге башкарма комитеты (алга таба - авыл жирлеге башкарма комитеты) тәзеклөндөрү, чистарту, чисталыкны һәм төртипне тәэмин итү өлкөсөндө хөзмөтлөрнөң эшчөнлеген координацияләүне башкара.

1.4. Территорияләрне карап тоту һәм тәзеклөндөрү буенча эшләрнөң үтөлөшөн контрольдө тотарга тиеш: - жирлекнөң административ чиклөрөндө-авыл жирлеге башкарма комитеты; - жирлек башкарма комитеты белгөн килешү нигезөндө беркетелгөн хокукый актлар белгөн беркетелгөн территорияләр һәм мөйданнар чиклөрөндө-тәзеклөндөрү объектлары хужалары.

1.5. Жирлек территорияләрөн карап тоту, тәзеклөндөрү, жыештыру һәм чисталыкны тәэмин итү мөсьөлөлөрө буенча кабул ителгө торган барлык ведомство инструкциялөрө, кагыйдөлөр һәм башка норматив-хокукый актлар өлөгө кагыйдөлөр талөплөрөнөң туры килергө тиеш.

1.6. Өлөгө кагыйдөлөрнөң үтөлөшөн Өлдөрмеш авыл жирлеге башкарма комитеты һәм башка вөкалетлө органнар контрольдө тотар.

2. Төп төшөнчөлөр

2.1. Өлөгө Кагыйдөлөрдө кулланыла торган төп төшөнчөлөр:

- өйбөр хокукы – милөк хокукы, шулай ук, аерым алганда, жир кишчөрлегөнө гөмерлек мирас итөп бару хокукы;

жир кишчөрлегөннөн даими (сроксыз) файдалану хокукы;
сервитутлар;

мөлкөт белгөн хужалык алып бару хокукы һәм мөлкөт белгөн оператив идарө итү хокукы;

– тәзеклөндөрү-муниципаль бөрөмлөк территориясөнөң санитар һәм эстетик торышын тәэмин итүгө һәм яхшыртуга, муниципаль бөрөмлөк халкы өчөн уңайлы яшөү шартларын яхшыртуга, муниципаль бөрөмлөк торак пунктларының бөрдөм архитектур кыяфөтөн саклауга юнөлдөрөлгөн чаралар комплексы;

-тәзеклөндөрү объектлары - урамнар, мөйданнар, юллар, ишегалды территориялөрө, предприятиелөр территориялөрө, парклар, скверлар, карьерлар, буалар, сулыкларның яр буө зоналары, автомобиль юллары, урман полосалары, авыл хужалыгы билгелөнөшөндөгө жирлөр һәм башка территориялөр (шул исөптөн яшөллөндөрөлгөн);

биналарның һәм корылмаларның фасадлары һәм аларның декоры элементлары (шул исөптөн: Түбө, коймалар, саклагыч рөшөткөлөр, төрөзөлөр, ишөклөр, карнизлар, йортларның номер билгөлөрө, һ. б.) һәм башка тышкы элементлары;

биналар, контейнерлар һәм башка чүп жыөчөчөлар, павильоннар, киосклар, пӨлдөрмөшкәлар, эскөмиялөр, реклама тумбалары, стендлар, афишалар һәм игъланнар өчөн щитлар, инженерлык корылмаларының тышкы өлөшө, балалар һәм спорт мөйданчыклары, күперлөр, автостоянкалар, автозаправка станциялөрө, автомөштыру станциялөрө, тышкы яктырту жайланмалары һәм башка объектлар;

- тәзеклөндөрү объектының хужасы (алга таба - хужасы) - милөк, хужалык алып бару, оператив идарө, даими (сроксыз) файдалану, гөмерлек мирас билгөмөсө, аренда һәм башка хокукларда булган зат (юридик, физик һәм индивидуаль эшкүар).;

- тәзеклөндөрү объектын жыештыру - тузаннан, пычрактан, көнкүрөш һәм сөнөгать калдыкларынан, кардан, бөздан, чүп үлөннөрөннөн чистарту, түбөлөрнө чистарту, грунт наносларын, атмосфера явым-төшөмнөрөн бөтөрү, сөбөрү, чистарту, су сибү һ. б. эшлөр башкару.;

- тәзеклөндөрү объектын карап тоту-аны булдыру, урнаштыру, эксплуатацияләү һәм дөмонтажлау барышында тиешлө физик яки техник халөт һәм тәзеклөндөрү объектының иминлегөн тәэмин итү;

- тәзеклендерү, карап тоту һәм жыештыру эшлерен оештыру-тәзеклендерү объекты хужасының турыдан-туры эшләве дә, аларны подрядчы оешманың килешү шартларында жәлеп итү юлы белән башкару да.

Оештыручы һәм турыдан-туры башкаручы тәзеклендерү, карап тоту һәм жыештыру эшлеренен сыйфаты өчен бер үк дәрәжәдә жаваплы;

-кече архитектура формалары һәм тышкы тәзеклендерү элементлары-ачык киңлекләргә оештыру өчен файдаланыла торган һәм архитектура-шәһәр тәзелеше яисә Бакча-парк композициясен тулыландыручы вакытлы корылмалар. Кулланылышына карап, алар функциональ билгеленештәге объектларга (өстәлләр, эскәмияләр, чүп савытлары, койма һәм коймалар, күрсәткечләр, фонарьлар һәм урам яктырту баганалары, тукталыш Транспорт павильоннары, беседкалар, навеслар һ.б.) һәм декоратив билгеленештәге объектларга (газон һәм тротуар декоратив коймалар, декоратив диварлар, кече скульптуралар (композицияләр), декоратив фонтаннар һ. б.) бүленә. Кече архитектура формалары һәм тышкы тәзеклендерү элементлары стационар һәм мобиль булырга мөмкин;

- кече скульптуралар (композицияләр)-монументаль-декоратив сәнгать өсәрләренен тәрле ысуллары белән башкарылган, аларны күчерү архитектура-шәһәр тәзелеше яисә Бакча-парк композиция өстәү өчен файдаланыла торган, билгеленешенә зыян китермичә генә мөмкин була.

-авыл жирлегә, биналар, витриналар, сәүдә объектлары, корылмалар, урамнар һәм юл буйлары зоналары территорияләрен бәйрәм чаралары тематикасын һәм эчтәлеген ачып бирүче сәнгать һәм мөгълүмати элементлар белән бизәү;

-жирлек территориясенен бер өлешә-жирлек территориясенен мөйданы, чикләре, урыны, хокукый статусы һәм Россия Федерациясә законнарында каралган хокукларда физик, юридик затларга һәм шәхси эшмәкәрләргә караган башка характеристикалары булган өлешә . ;

- тирә-юнь территориясә-жир кишәрләгә чикләреннән яисә турыдан-туры юридик яки физик зат объектыннан (файдалану яки хезмәт күрсәтү рәвешенә бәйсез рәвештә) урамга кадәр (тыкрык, спуск, юл, юл, мөйдан һ.б.), өгәр юридик яки физик зат белән авыл жирлегә башкарма комитеты арасындагы килешүдә башкача билгеләнмөгән булса. Аерым очракларда территорияне юридик яки физик затка якын-тирә территорияне шушы юридик яки физик зат арасында, бер яктан, жирлек башкарма комитеты белән, икенчә яктан, беркетү юлы белән беркетү рәхсәт ителә. Кече архитектура формалары хужалары (алга таба - маф) һәм күчмә ваклап сату чаралары (алга таба - СПМТ тексти буенча) өчен шартнамә тәзү мөжбүри булып тора;

СПМТ: лотоклар, кул арбалары, автоцистерналар, кәржиннәр, автофургоннар, шулай ук стационар ваклап сату чөлгәре чаралары: киосклар, павильоннар, сәүдә автоматлары;

-гомуми файдаланудагы территорияләрдә (алга таба - ТОП), шул исәптән мөйданнар, урамнар, тыкрыклар, юллар, парклар, скверлар, газоннар, пляжлар, склоннар, яр буе полосасы, инженерлык объектлары һәм башка объектлар, шулай ук алар янәшәдәгә территорияне беркетү турындагы килешү нигезендә хезмәт күрсәтми торган, муниципаль заказ кысаларында махсулаштырылган предприятиеләр һәм оешмалар тарафыннан хезмәт күрсәтелә.

- калдыкларны вакытлыча саклау урыны-законнар таләпләре нигезендә тәзеклендерелгән жир участогы, каты кәнкүреш һәм башка калдыкларны жыю өчен контейнер мөйданчыгы һәм контейнерлар . ;

- калдыкларны житештерүчә-кешенен тормыш һәм житештерү эшчәнлегә нәтижәсендә калдыклар барлыкка китерүчә физик яки юридик зат.

3. Муниципаль берәмлек территориясен чистарту һәм карап тоту тәртибә

3.1. Юридик һәм физик затлар, оештыру-хокукый формаларына бәйсез рәвештә, Әлдермешавыл жирлегә башкарма комитеты тарафыннан расланган житештерү һәм куллану калдыкларын жыю, чыгару һәм утильләштерү кагыйдәләренен 3 бүлегә һәм гамәлдәгә законнар нигезендә, милек хокукында яки башка өйбәр хокукындагы жир кишәрлекләрен

һәм яҡын-тирә территорияләрене ваҡытында һәм сыйфатлы чистартуны тәмин итергә бурычлы. Килешү нигезендә юридик һәм физик затларга беркетелмәгән гомуми файдаланудағы территорияләр муниципаль заказ нигезендә махсус предприятиеләр һәм оешмалар тарафыннан жыештырыла һәм асрала.

3.2. Муниципаль берәмлек территорияләрен карап тоту һәм тәзекләндерү кагыйдәләрен үтәү максатларында юридик һәм вазыйфай затлар муниципаль берәмлек территорияләрен карап тоту һәм тәзекләндерү кагыйдәләрен үтәү җәһәттән бурычлы:

3.2.1 территорияләрене һәм тәзекләндерү объектларын жыештыру һәм карап тоту тәртибен күздә тоткан кагыйдәләрене оештыру һәм үтәү җәһәттән затларны билгеләүче хокукий акт бастырып чыгарырга;

3.2.2 территорияләрене һәм тәзекләндерү объектларын жыештыру һәм карап тоту тәртибен билгели торган инструкциялар эшләргә яисә вазыйфай вазифаларга һәм нигезләмәләргә кертергә;

3.2.3 калдыкларны һәм чүп-чар чыгаруны тәмин итергә (кирек булганда, махсулаштырылган предприятиеләр белән килешүләр тәһҙәргә).

3.2.4 чүп һәм карантин үләннәргә, яшел үсентеләренң корткычларына каршы кәрәш чараларын (печән чабу, башка сезонлы эшләр)үз ваҡытында башкарырга;

3.2.5 яҡын-тирәдә агачларны ваҡытында санитар кисәргә һәм һава челтәрләренң җәзәләүне юл куймау, юл хәрәкәтте иминләгән тәмин итү, объектлар һәм гражданныр җәһәттән территорияләр.

3.2.6, предприятие, оешмаларга баланста һәм хезмәт күрсәтүдә булган системалардан тыш, яңгыр һәм грунт суларын бүлөп бирү җәһәттән билгеләнгән канауларны, трубаларны һәм дренажларны ваҡытында чистартырга;

3.2.7 тәзәләш һәм ремонт-торгызу эшләрен башкарганда эш зонасын һәм яҡын-тирә территорияне ваҡытында жыештыру, тәзекләндерү элементларын (газоннар, асфальтобетон каплау, бордюрлы ташлар, лавкалар һ.б.) торгызу.

3.2.8 үз ваҡытында техник һәм эстетик торышка туры китереп, биналарның, корылмаларның коймаларын, фасадларын һәм цокольләрен (тиешле органныр һәм хезмәтләргә белән килешенеп) чистарту, буяу һәм агарту, шулай ук терезәләрене һәм тышкы ишекләрене, элмәләрене юу һ.б. кирек булганда, алар кулланышындағы объектларга косметик ремонт ясарга.

3.2.9 саклагыч яшел полосалар булдырырга, торак секторны житештерү корылмаларынан сакларга, тәзекләндерәргә һәм чисталыкта тотарга, оешмадан урамнарға чыгу юлларын карап тотарга бурычлы

3.3 җәһәттән Кагыйдәләргә нигезендә объектларны чисталыкта тоту һәм билгеләнгән санитар тәртипне үтәү җәһәттән жаваплы булып тора:

- предприятиеләрдә, оешмаларда һәм учреждениеләрдә-аларның житәкчеләре, җәһәттән эчкә эш итү документында башкача билгеләнгән булса;

- сәүдә, хезмәт күрсәтү объектларында-сәүдә (хезмәт күрсәтү) объектлары житәкчеләре, шәхси эшмәкәрләргә;

- тәзәләнгән территорияләрдә-жир кишәрлекләре хужалары;

- тәзәләш мейданнарында-жир кишәрлекләре хужалары яки подрядчы оешма житәкчеләре;

- шәхси йортларда һәм башка объектларда-йортлар, объектлар хужалары, йә алар тарафыннан вәкаләттә затлар.

3.4 юридик һәм физик затлар санитар нормаларга һәм кагыйдәләргә туры китереп, торак, социаль, административ, сәүдә һәм башка биналар һәм корылмалар, ишегалды территорияләре һәм алар янәшәсендәге территорияләр; махсус билгеләнгән урыннарға чүп – чарны үз ваҡытында чыгару белән урамнар һәм мейданнарны чистарту, кышкы чорда-юлларны һәм җәзәләләр юлларын кардан чистарту һәм аны махсус билгеләнгән урыннарға чыгару белән системалы рәвештә чистарталар.

Яҡын-тирә территорияләргә карый:

-предприятиелерге,учреждениелерге,оешмаларга,кибетлерге,паркларга,спорт мейданчыкларына,төзелме торган объектларга, төзелешке беркетелген жир кишерлеклереңе тышкы яктан якин территориялер (керу юлларын да кертеп);

а) киртелер булган очракта-коймалар периметры буенча 10 метрлы зона,

б) жир кишерлеге булганда киртелерсез-жир кишерлеге периметры буенча 10 метрлы зона,

в) коймасыз, жир участогы булмаганда-10 метрлы зона, бина, корылмалар, дивар периметры буенча төзелген биналарның тышкы диварлары янында урнашкан;

-10 м коммуналь хужалык объектларыннан файдалану зонасы -Мөгълүмат стендлары янындагы 5 метрлы зона;

- Вақытлы урам сөүдесе урыннарына якин булган 10 метрлы зона - 2 метрлы электр тапшыру линиясе тереклере тиресенде 220В зонасы - Жир кишерлеклере чиклере янындагы 10 метрлы зона - Аерым торучы башка биналар һәм корылмалар, жир кишерлеклере тиресенде 10 метрлы зона -Социаль җелге учреждениелере (мектеплер, балалар бакчасы)жир участкалары чиклереңе якин булган 10 метрлы зона;

-Югары вольтлы электр тапшыру линиясе буенда 5 метрлы зона һер якка ерак үткергеч проекциясеннен һер якка;

-шехси йортлар һәм күпфатирлы йортлар җен-жир кишерлеклере чиклере чиклереңде озынлыкка, киңлеге 10 м киңлекте-участок чигеннен 10 м ераклыкта ;

3.5. Юридик һәм физик затларга беркетелген территориялерне жыештыру чиклерең билгеләү авыл жирлеге жирле үзидаре органнарының хокукый актлары белген, жыештыру схематик карталарын төзү һәм юридик һәм физик затларга беркетелген чиклер булмаганда, юридик һәм физик затларга белдерү белген гамелге ашырыла, юридик һәм физик затлар үз жирлереңде һәм алар янәшесендеге территориялерде жыештыру, чүп-чар һәм карантин үсемлеклерең үстерү, үстерү һәм төзеклендерү эшлере алып бара.:

3.5.1. Коммуналь билгеленештеге объектлар (насос, газ бүлү станциялере, электр подстанциялере һ. б.): радиуста 20 м га кадәр булган мейданда;

3.5.2. Торак пунктларның торак төзелеше зонасында хужалык корылмалары: 15 м. га кадәр радиуста;

3.5.3. 220В электр тапшыру линиялере: 2м радиуста тереклер тиресенде;

3.5.4. Югары вольтлы электр тапшыру линиялере: аларны узу буенда, һер якка ерактагы үткергечтен 5шәр чакрым ераклыкта;

3.5.5. Административ, сөүде һәм башка биналар, корылмалар һәм корылмалар булган затлар, аларның милек рөвешлереңе һәм ведомство карамагына бейсез рөвеште, шул исәптән пӘлдермешкалар, павильоннар, киосклар, лоткалар һ. б. - периметр буенча 15 м га кадәр мейданда;

3.5.6. Мектеплер, мектепкече учреждениелер, башка уку йортлары, шулай ук шехси торак йорт хужалары: озынлыкка – аларның участок чиклере чиклереңде, киңлеге – урам уртасына, мейданга, тыкрыкка кадәр, җе берьяклы төзелеш вакытында урамның капма-каршы як ягына, шул исәптән юл читенең кадәр. Объектның аерымланган урнашкан очракта: фасад буенча - машиналар йөрү җелеше уртасына кадәр, калган яклардан жыештыру эшлере һер яктан 10 м якин-тире территорияне жыештыру тиеш; Беркетелген чиклер булмаганда, юридик һәм физик затлар жыештыра, чүп-чар һәм карантин үсемлеклере үрчете, үз жир кишерлеклереңде һәм алар янәшесендеге территориялерде түбендеге тертипте төзеклендерелә:

3.5.7 коммуналь билгеленештеге объектлар (насос, газ бүлү станциялере, электр подстанциялере һ. б.): 10 м га кадәр радиуста булган мейданда;

3.5.8. Торак пунктларның торак төзелеше зонасында хужалык корылмалары: 15 м. га кадәр радиуста;

3.5.9. 220Вт электр тапшыру линиялере: 2м радиуста тереклер тиресенде;

3.5.10 югары вольтлы электр тапшыру линиялере: аларны узу буенда жылылык трассасыннан яки ерак үткергечтен һер якка 5м.;

3.5.11. Социаль, административ, сөүде һәм башка биналар, корылмалар һәм корылмалар булган затлар, аларның милек рөвешлереңе һәм ведомствога каравына бейсез

рөвештә, шул исәптән пәлдермешкалар, павильоннар, киоск, лоткалар һ. б. лар-периметр буенча 15 м га кадәр мейданда;

3.5.12 мектепләр, мектепкәчә учреждениеләр, башка уку йортлары, шулай ук шәхси торак йортлар хужалары: озынлыкка – аларның участок чикләре чикләрендә, киңлеге – урам уртасына, мейданда, тыкрыкка кадәр, җе берьяклы тәзелеш вакытында урамның капма-каршы як ягына, юл читенә кадәр. Объектның аерымланган урнашкан очрагында: фасад буенча-машиналар йөрү өлешә уртасына кадәр, калган яклардан һәр яктан 10 м якын-тирә территорияне жыештырырга тиеш;

3.5.13.Пассажирлар транспортының радиуста тукталыш павильоннары тирәсендә жыештыру

3.5.14 жир кишәрлекләре арасындагы ераклык 2.2.1 п. нигезендә территорияләре беркәтергә мөмкинлек бирми торган очракларда. –2.2.10. (участоклар арасында ераклык һәр объект өчен билгеләнгән ераклык суммасыннан кимрәк) жыештыру һәр якның тигез ераклыкка башкарыла.

3.5.15 кар, яңгыр һәм грунт суларын урамнардан һәм юллардан бүлөп бирү өчен билгеләнгән каналарны, дренажларны чистарту һәм чистарту өлешә корылмаларның миләкчеләре; ишегалларында – хужалары; предприятие һәм оешма территорияләрендә – предприятиеләр һәм оешмалар тарафыннан башкарыла. Ведомство су бүлү корылмаларына тиешлә ведомстволарның юл оешмалары хезмәт күрсәтә.

3.5.16. Елга һәм ясалма сулыклар (буалар һәм башка су объектлары) акваторияләре янәшәсендә территорияләре карап тоту өчен җаваплылык якын-тирә жир кишәрлекләре миләкчеләренә һәм башка хужаларына йөкләнә.

3.5.17. Жәмәгать бәдрәфләре, кәнкүреш калдыклары чүпләкләре, кәнкүреш калдыклары полигоннары, алар карамагында булган предприятиеләр, оешмалар һәм учреждениеләр бар.

3.5.18.Капиталь булмаган сәүдә объектлары урнашкан тукталышларны жыештыруны һәм чистартуны, өгер жир кишәрлеген арендау, жир кишәрлегеннән түлөүсез файдалану килешүләрендә башкача билгеләнмәгән булса, якын-тирә территория чикләрендә капитал булмаган сәүдә объектлары хужалары башкара.

3. 6. Тәзелеш мейданчыкларын карап тоту.

3.6.1 тәзелеш, ремонт һәм торгызу эшләре башкарганда Тәзелеш һәм башка оешмалар кән саен кән азагында, шулай ук аларны тулысынча тәмамлаганнан соң икә кәнлек срукта тәзелеш мейданнарына якын-тирә территорияләре тәзелеш материаллары, грунт һәм чүп-чар калдыкларыннан арындырырга тиешләр.

3.6.2. Тәзелеш мейданчыклары, шулай ук тәзелеш материаллары житештерү объектлары (эретмә тәеннәре һ.б.) мөжбүри тәртиптә автотранспорт тәгәрмәчләрен чистарту (юу) пунктлары белән җиһазландырылырга тиеш. Урманнар тарафыннан гомуми файдаланудагы юлларга грунт һәм пычрак автотранспорт чыгару тыела.

3.6.3. Тәзелеш мейданчыгында чүп-чар һәм тәзелеш калдыклары өю өчен махсус билгеләнгән урыннар җиһазландырылырга һәм киртәлендереләргә яки бункер-жыелма куелырга тиеш. Махсус билгеләнгән урыннардан тыш, тәзелеш житештерүендә чүп-чар, грунт һәм калдыкларны ташлау тыела.

3.6.4. Тәзелеш, реконструкция һәм ремонт объекты чикләреннән 20 метрлы зона чикләрендә территорияләре жыештыру һәм карап тоту өчен җаваплылык заказчыга һәм объектны тәзү белән шәгыльләнүчә оешмага йөкләнә.

3.6.5. Тәзелеш объектны (озак тәзелешне) карап тоту өчен җаваплылык баланс тотучыга (заказчы-тәзүчә) йөкләнә

3.7. Урналар урнаштыру.

3.7.1 урамнарны, мейданнарны һәм башка жәмәгать урыннарын чүп-чардан арындыру өчен чүп-чар архитектура органнары белән килештерелгән типтагы урналар куела. Чүпләкләре урнаштыру өчен җаваплы булып тора:

- предприятиеләр, оешмалар, уку учреждениеләре-үз биналары янында, кагыйдә буларак, керү һәм чыгу юлында;

-сәүдә оешмалары-сәүдә биналарына керу һәм чыгу юлында, пӘлдермешкалар, лареклар янында һ. б.;

- автозаправка станцияләре, юл буе сервисы пунктлары, ремонт остаханәләре-һәр җәһәт колонкасы янында һәм административ биналарга керу юлында, ремонт боксларында;

- Әлдермеш авыл жирлегә башкарма комитеты-жәмәгать урыннарында(паркларда, балалар уен һәм спорт мейданчыларында һ. б.) - башка очрақларда жаваплылар Әлдермеш авыл жирлегенә хокукый акты белән билгеләнә.

3.7.2 чүп савытлары жаваплы оешмалар тарафыннан тәзек һәм пәхтә хәлдә булырга, чүп-чардан аның туплануы буенча чистартылырга, җемма тәүлегенә бер тапкырдан да ким булмаган күләмдә чистартылырга тиеш.

3.8. Житештерү һәм куллану калдыкларын жыю һәм чыгару.

3.8.1 Әлдермеш авыл жирлегә башкарма комитеты карары белән расланган Әлдермеш авыл жирлегә территориясендә кәңкүреш һәм сәңгәгать калдыкларын жыю, чыгару, утильләштерү тәртибе кагыйдәләре белән регламентлана.

3.8.2. Предприятие, оешма, житештерү, сәүдә объектлары территорияләрендә житештерү һәм куллану калдыкларын жыю, аларның үз ачкалары хисабына, җе оештырылган ял урыннарында, жәмәгать урыннарына хезмәт күрсәтүче махсус оешма хисабына, каты кәңкүреш калдыкларын жыю җәһәт контейнерлар һәм жыю бункерлары куела.

3.8.3 авыл хужалыгы предприятиеләре, оешмаларының хужалык эшчәһәләге нәтижәсендә барлыкка килә торган житештерү калдыкларын жыю һәм вакытлыча саклау җәһәт предприятиеләр кәһә белән махсус жиһазландырылган урыннарда гамәлгә ашырыла, аларның урнашуы, шулай ук калдыкларны урнаштыру лимитлары һәм аларны саклау вакыты шәһәр тәһәләшә бүләге, санитар-эпидемиологик иминлекне контрольдә тоту органнары һәм җәһәлә-тирә мохитне саклау органнары белән мөһбүри тәртипгә килештерелә.

Предприятие территориясендә махсус билгеләнгән урыннардан тыш, шулай ук гомуми кулланылыштагы жирләрдә калдыкларны туплау тыела. Әлдермеш авыл жирлегә территориясендә кәңкүреш калдыкларын һәм чүп-чарны жыю контейнер яки бестар система буенча башкарыла.

3.8.4. Каты кәңкүреш калдыкларын юридик, физик затлардан һәм халыктан чыгару бары тик җәһәт эшчәһәләк тәһәлә лицензиясә булган махсус оешмалар тарафыннан гына башкарыла. Чыгару тиешлә юридик һәм физик затлар белән килешү нигезендә башкарыла. Каты кәңкүреш калдыкларын чыгару вакыты жирлек башлыгы тарафыннан расланган Калдыклар барлыкка килү нормаларыннан чыгып билгеләнә. Шул ук вакытта барлык юридик һәм физик затлар җәһәт каты кәңкүреш калдыкларын чыгаруга килешү тәһәт мөһбүри булып тора.

3.8.5. Чүп-чарны контейнерлардан һәм жыелган бункерлардан чыгару аларны тутыру буенча башкарыла, ләкин алты кәңгә кимендә бер тапкыр. Контейнерлар һәм чүп жыю бункерларын чүп-чар белән тулыландыру рәхсәт ителми. Контейнерлардан чүп ташыганда яки бункерны тәһәгәндә коелган чүп-чарны жыештыруны оешма хезмәткәрләре башкара.

3.8.6 полигонга каты кәңкүреш калдыклары һәм башка чүп-чар ташлаган очракта, аны кабул итү турында билгеләнгән үрнәктәге документ раслый. Үз-үзәңне чыгару периодикасы гамәлдәге СанПиН нормаларына туры килергә тиеш.

3.8.7. Әлдермеш авыл жирлегә башкарма комитеты тарафыннан расланган график нигезендә халыктан кәңкүреш калдыкларын жыю техникасы хәһәкәтә катгый рәһәштә башкарыла.

3.8.8. Халыктан каты кәңкүреш калдыкларын жыю һәм чыгару системасын оештыру һәм эшләү җәһәт жаваплылык Әлдермеш авыл жирлегә башкарма комитетына йәкәлә.

3.8.9. "Әлдермеш авыл жирлегә" муниципаль берәмләге территориясендә тыела:

- санкцияләһәгән урыннарда житештерү һәм куллану калдыкларын туплау һәм урнаштыру. Санкцияләһәгән урыннарда житештерү һәм куллану калдыкларын урнаштырган затларга үз хисабына җәһәт территорияне жыештыруны һәм чистартуны, җе кирәк булганда жир кишәһәләгән рекультивацияләүне йәкәләргә кирәк. Житештерү һәм куллану калдыкларын санкцияләһәгән чүпләкләрдә урнаштырган затларны ачыклау, житештерү һәм куллану калдыкларын бетерү һәм чүпләкләр территорияләрен

рекультивацияләү өчен, өлеге Кагыйделернең 3.2 пункты нигезендө, затлар исөбенө башкарыла алмасак, бу Кагыйделернең 3.2 пункты нигезендө, житештерү һәм куллану калдыкларын юк итү һәм чүплекләр территорияләрөн рекультивацияләү өчен, затлар исөбенө башкарыла.

-гомуми файдаланудагы жирләрдө житештерү һәм куллану калдыкларын яндыру

3.8.10. Калдыкларны чыгаруны гамәлгө ашыручы оешмалар аларны ташыганда, авария хәлен булдырганга, транспортта калдыклар белән сәламәтлегенә һәм өйлегенә-тирә мохиткә зыян китерү мөмкинлеген тәшереп калдырырга тиеш.

3.9. Контейнер мөйданчыкларын карап тоту.

3.9.1. Көнкүрөш калдыкларын жыю өчен контейнерлар урнаштыру өчен мөйданчыклар торак йортлардан, белем бирү һәм мәктәпкәчө учреждениеләрден, спорт мөйданчыкларыннан һәм ял итү урыннарыннан 20 метрдан да ким булмакса тиеш, ләкин 100 м дан да артык түгел. Мөйданчыкка каты яки вак таш түшөлгөн подъезд урнаштырыла.

3.9.2. Контейнер мөйданчыкларын һәм бункер-туплаучылар өчен мөйданчыкларны урнаштыру санитар-эпидемиологик күзөтчөлөк органнары белән килештерелгөн каты көнкүрөш калдыкларын чыгаручы предприятиеләр һәм оешмалар заявкалары буенча башкарыла

3.9.3. Аларда жыелган мөйданнар, контейнерлар һәм бункерларның саны жирлек башлыгы тарафыннан расланган каты көнкүрөш калдыклары жыелу нормаларына туры килергө тиеш.

3.9.4. Машиналар йөрү өлешендө, тротуарларда, газоннарда һәм ишегалды юлларында контейнерлар һәм бункерлар урнаштыру тыела.

3.9.5. Контейнер мөйданчыкларын һәм жыючы бункерларны тоту һәм аларны чистарту (жыештыру) өчен жаваплылык йөклөнө:

- муниципаль торак фонды буенча-хөзмөт күрсөтүчө (чүп-чар ташучы) оешмалар;
- шөхси торак фонды буенча-торак милөкчөлөрө өчен;
- калган территорияләр буенча-предприятиеләр дө, оешмалар да, башка хужалык субъектлары да.

3.9.6. Контейнер мөйданчыгынан һәм аның янөшөсендөгө территориядөн чүп-чар транспортына контейнерлардан төшкөндө коелучы житештерү һәм куллану калдыкларын бетерү, калдыкларны чыгаручы оешма хөзмөткөрлөрөнө житештерү

3.10. Сыөк көнкүрөш калдыкларын жыю һәм чыгару (ЖБӨ).

3.10.1. Сыөк чисталыкны чыгару махсус предприятиеләр тарафыннан килешү нигезендө, заявка рөсмилөштерелгөннөн соң өч көн эчендө, яки бина милөкчөлөрө тарафыннан мөстөкыйль рөвештө башкарыла.

3.10.2. Әлдөрмөш авыл жирлегө территориясендө канализация чөлгөрө булмау сөбөплө, санитария-эпидемиология күзөтчөлөгө органнары белән килешенөп, көнкүрөш агынтыларын тиешлө талөплөргө туры китерөп, су үткөрө торган чүп-чардан арындырырга рөхсөт ителө. (бетон төбө, кирпечтөн штукатурланган диварлар, люкны төзөклөндөрү белән) күршө йорт диварыннан кимендө 5 метр, су үткөргөчтөн кимендө 8 метр ераклыкта.

3.10.3. Каты көнкүрөш калдыклары жыючы буларак выгреблы чокырлардан файдаланучы барлык юридик һәм физик затлар өчен каты көнкүрөш калдыклары чыгаруга килешү төзү мөжбүри булып тора.

3.10.4. Тыю:

- дренажлы чокырларны урнаштыру һәм эксплуатацияләү, шулай ук ачык ысул белән канализация агымнарын дренажлы канауларга, янгыр суларын кабул итү лотокларына, су объектларына һәм жирлө рельефка чыгару.

-йортлар һәм урамнар территориялөрө артында юыну һәм чистарту, житештерү һәм куллану калдыкларын урам юлларына яки гомуми файдаланудагы жирлөргө чыгару.

4. Юлларны жыештыру, карап тоту һәм эксплуатацияләү.

4.1. Әлдөрмөш авыл жирлегө чиклөрөндө гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын, тротуарларны һәм башка транспорт инженерлык корылмаларын (федераль һәм региональ өһөмияттөгө автомобиль юлларын, күперлөрнө һәм башка транспорт инженерлык корылмаларыннан тыш) карап тоту, төзү һәм реконструкцияләү Әлдөрмөш авыл жирлегө

башкарма комитеты тарафыннан махсулаштырылган подрядчы оешмалар белген килешүлөр нигезенде башкарыла.

4.2. Юл кырыйлары һәм бүлү полосалары эре габаритлы һәм башка чүп-чардан арындырылган һәм чистартылган булырга тиеш. Юл кырыйларында һәм газон рөвешенде башкарылган бүлү полосаларында үлген катламы биекlege 15-20 см дан артмаска тиеш.

4.3. Федераль, өлкә һәм жирле өһемияткә ия булган юлларда чүп-чар һәм үлгенне жыештыру хезмәт күрсәтүче оешма тарафыннан юл бүлөп бирелгән полосаның бөтен киңлегенде башкарыла.

4.4. Шоссей юлларының аркылы профиле булган авыл жирлеге юлларына бүлөп бирелгән полосада үлген катламы биекlege 15 см дан артмаска тиеш.

4.5. Автомобиль юллары ЮХИДИ тарафыннан расланган төр типтә юл билгеләре белген жиһазландырылырга тиеш. Өсләге билгеләре булырга тиеш, чиста, башка жәрәхәтләре. Вақытлыча билгеләнгән билгеләр аларны урнаштыру зарурлығына китергән сәбәпләренә бетергәннен соң бер төүлек эченде бетереләргә тиеш.

4.6. Мөгълүмати күрсәткәчләр, километрлы билгеләр, тавыш саклау диварлары, металл коймалар (отбойниклар), юл билгеләре, парапетлар һ.б. гамәлдәге ГОСТлар нигезенде буялырга, пычрактан һәм юудан чистартылырга тиеш. Күрсәткәчләрдәге барлык язулар да төгәл аерылырга тиеш.

4.7. Әлдәрмеш авыл жирлеге юлларына предприятие, оешма, учреждение һәм шөхси затларның транспорт чаралары чиста һәм техник яктан төзәк хәлдә кертелә.

4.8. Әлдәрмеш авыл жирлеге территориясенде юл катламнарын саклап калу максатыннан тыела:

- йөк ташу жөпселләр;
- урамнарға бүрөнәләр, тимер балкалар, торбалар, кирпеч, башка авыр өйбәрләр ташыган вақытта ташлау һәм аларны туплау.;
- каты өсләге булган торак пунктлар урамнары буйлап узышу, чапкыч барышында машиналар;
- зур йөк транспорты хәрәкәтә һәм жөяүлеләр сукмакларында, автоюллар кырында тротуарларда туктау.;
- коелган Материалларны, төзелеш чүп-чарын жиһазландырылмаган кузовларда ташу.
- ремонт эшләрен башкарганда яки асфальт яки вак таш түшөмлө коммуникацияләренә реконструкцияләгәнде юл катламына зыян китерү;

5. Коммуникацияләренә төзү, ремонтлау, реконструкцияләү эшләре башкару

5.1. Әлдәрмеш авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан бирелгән язма рөхсәт булганда гына, грунт ачу яки юл катламнарын ачу (жир асты коммуникацияләрен салу, реконструкцияләү яки ремонтлау, свай һәм шпунт сую, грунт планлаштыру, бораулау эшләре) белген бөйле эшләренә башкарырга кирәк. Авария хәлендәге эшләренә телефон программасы буенча яки Әлдәрмеш авыл жирлеге башкарма комитеты белдерүе буенча чөлтәр хужаларына 3 кәңлек рөхсәт язуы белген башларға киңеш ителә.

5.2. коммуникацияләренә төзү, реконструкцияләү, ремонтлау буенча эшләр башкаруга рөхсәт Әлдәрмеш авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан күрсәтелгәнде бирелгән инженерлык коммуникацияләренәң сакланышы өчен жавап бирүче кызыксынучы хезмәтләр белген килештерелгән эшләренә үткөрү проекты;

- кызыксынган хезмәтләр белген килештерелгән эшләренә башкару шартлары;
- эшләренә житештерүнең календарь графигын, шулай ук миләкчә яки аның вөкалетлө заты белген Территориясенде коммуникацияләр төзү, реконструкцияләү, ремонтлау эшләре башкарылачак жир участогын төзөкләндерүне торгызу турында килешүләр төзү.

5.3. урамнарның машиналар йөрү өлөшө, йөрү юллары, шулай ук тротуарлар астында жир асты коммуникацияләрен, траншея киңлегенә карамастан, автомобиль юлының (тротуар) йөрү өлөшөн торгызу шарты белген, тиешлө оешмалар тарафыннан рөхсәт итергә киңеш ителә.

5.4. физик затлар, тәзелеш һәм ремонт оешмалары гаебе белән башкарылган юл катламнарын жимерү һәм жимерү, яшеллендерү һәм тәзелклендерү элементлары Әлдермеш авыл жирлеге башкарма комитеты белән килештерелгән вакытта башкарылган эшләрне башкаруга рәхсәт алган оешмалар яки физик затлар тарафыннан тулысынча бетерелергә тиеш. Урамнарда, тәзелгән территорияләрде эшләр башкарганда грунт кичекмәстән чыгарылырга тиеш. Кирәк булган очракта, тәзелеш оешмасы грунтны отвалда планлаштыруны тәэмин итәала.

5.5 машиналар йөрү өлеше һәм тротуарлар астында траншеяларны алга таба утырту өчен ком һәм ком фунты белән катлаулы тыгызлау һәм су сибү киңеш ителә. Газоннарда траншеялар жирле грунт белән тыгызланып, ундырышлы катламын торгызу һәм үлән чечү белән күмелергә тиеш.

5.6. Жир асты коммуникацияләре өстенде дә, ремонт-торгызу эшләре башкарылмаган башка урыннарда да барлыкка килгән жимериклекләренә, грунт яки юл катламнарын утырту, ремонт-торгызу эшләре башкарылганнан соң 2 ел эчендә барлыкка килгән эшләренә башкаруга рәхсәт алган физик затлар 10 тәүлек эчендә бетерергә тиеш.

5.7 Әлдермеш авыл жирлеге территориясендә жир һәм ремонт-тәзелеш эшләре башкарганда тыела:

- жир эшләрен рәхсәтсез, шулай ук срогы чыккан рәхсәт буенча житештерү;
- яшел үсентеләр (газоннар, агачлар, куаклар), коелар капкачлары, жир асты корылмалары, су үткөрү лотоклары, канавалар, дренажлар, яңгыр рәшәткеләре, шулай ук өлесе объектларда тәзелеш материалларын туплау. ;
- Әлдермеш авыл жирлеге башкарма комитеты рәхсәтеннән башка, яшел үсентеләр кисү һәм тамыр системасын ачыклау. ;
- расланган проект белән каралмаган гамәлдәге жир асты коммуникацияләрен (челтәрләрен) күчерү;
- якин-тирә урамнар һәм тыкрыклар чүпләге; - каты өслекле Транспорт һәм машиналар буенча узышу.

6. Торак пунктлар территорияләрен жыештыру үзенчелекләре Әлдермеш авыл жирлегенә ел фасыллары буенча

Кышкы чорда урып-жыю эшләрен оештыру һәм үткөрү

6.1. Кышкы жыештыру чоры 1 ноябрьдән 31 мартка кадәр билгеленә. Агымдагы кышның уртача шөхси климат үзенчелекләреннән шактый тайпылган очракта, кышкы жыештыру эшләре башлану һәм тәмамлану вакыты юллар һәм урамнар челтәрен карап тоту буенча эшләргә заказ бирүче функцияләрен башкаручы оешмалар карары белән үзгәрергә мөмкин.

6.2. Кышкы жыештыру вакытында юллар һәм мөйданчыклар кардан чистартылырга һәм бозлавык булган очракта ком сибелергә тиеш. Чүп савытлары һәм кече архитектура формалары, шулай ук тирә-юньдәге киңлекләр, аларга карашлар кардан һәм боздан чистартылырга тиеш.

6.3. Юл йөрү өлешеннән кар чистарту һәм чыгару бурычы өлесе урамның машиналар йөрү өлешен яки юлны жыештыручы оешмаларга йөкләнә.

6.4. Тыю:

6.4.1. Урамнарның һәм юлларның йөрү өлешенә квартал эчендәге, ишегалды территорияләреннән, хужалык итүче субъектларның территорияләреннән чистартылган карны чыгарырга яисә хәрәкәт итәргә.

6.5. Урамнарны һәм юлларны кышкы жыештыру буенча беренче чираттагы чараларга керә:

6.5.1. Юлның машиналар йөрү өлешен бозлавыкка каршы чаралар белән эшкәртү.

6.5.2. Кар кәреү.

6.5.3. Алга таба чыгару өчен кар валын формалаштыру.

6.5.4. Юл чатларында, жәмегәт транспорты тукталышларында, административ һәм жәмегәт биналарына керү юлларында, квартал эчендәге территорияләрдән чыгу урыннарында һ. б. чүп-чарны өзү.

6.6. Икенче чираттагы чараларга түбәндегелер керә:

6.6.1. Кар җемен бетерү (чыгару). 6.6.2. Боз җю һәм кар-боз муниципаль берәмлекләрен җыештыру.

6.7. Кар яву сәбәпле, беренче чиратта, бозлавыкка каршы чаралар белән транспорт хәрәкәте җен иң куркыныч булган урамнар - крутые спуски, борылыш һәм күтәрелешләр, урамнар киселешләрендә һәм җемегать транспорты тукталышларында тормоз мөйданчыклары һ. б. эшкәртелә.

Юл-эксплуатация оешмасында бозлавыкка каршы чаралар белән беренче чиратта эшкәртүне таләп итүче урам участоклары исемлеге булырга тиеш.

6.8. Транспорт хәрәкәте җен аеруча куркыныч булган участокларны эшкәртү тәгәлләнгәч, юл йөрү җелешләрен бозлавыкка каршы чаралар белән тоташ эшкәртүгә керешергә кирәк.

6.9. Юлларның, урамнарның һәм юлларның йөрү җелешеннән, шулай ук тротуарлардан чистартылган кар юл кырыларына һәм юл кырыларына кар кәртлгәре рәвешендә вакытлыча чүп-чар җю җен чыгарыла.

6.10. Кар кәртлгәрен формалаштыру рәхсәт ителми:

- чатларда;
- тротуарларда.

6.11. Җемегать транспорты тукталышларында һәм жир җесте җеяүлеләр кичүе урыннарында кар валларында кинлектәге аермалар ясалырга тиеш:

- җемегать пассажир транспорты тукталышларында - утырту мөйданчыгы озынлыгына;

- тамгалары булган юлларда - тамгалар кинлегендә;

- тамгалары булмаган юлларда-5 м.

6.12. Урамнарда һәм юлларда кар чистарту, беренче чиратта, җемегать транспорты тукталышларынан, жир җесте җеяүлеләр кичүләреннән, кешеләр күпләп йәри торган урыннарда (кибетләрдән, базарлардан), хастаханәләр территорияләренә һәм башка социаль җеһемиятле объектларга керү урыннарынан бер тәүлек эчендә башкарыла.

Кар эрегәннән соң вакытлыча кар җю урыннары чүп-чардан чистартылырга һәм тәзекләндерелергә тиеш.

6.13. Кар яву һәм бозлавык чорында тротуарлар һәм җеяүлеләр зоналары жирлек территориясендә бозлавыкка каршы материаллар белән эшкәртелергә тиеш. Кар чистарту эшләре тротуарларда, җеяүлеләр сукмакларында һәм җемегать пассажир транспортының утырту мөйданчыкларында кар яву тәмамлануга ук башлана. Озакка сузылган кар явканда кар чистарту һәм бозлавыкка каршы чаралар белән эшкәртү циклары, җеяүлеләрнең куркынычсызлыгын тәэмин итеп, кабатланырга тиеш.

6.14. Тротуарлар һәм баскыч җыеннары чистартылырга тиеш бәтен кинлегендә нче свежавашега яки тыгыз кар (кар-боз муниципаль берәмлекләре). Кар яуган чорда тротуарлар һәм баскычлар бозлавыкка каршы материаллар белән эшкәртелергә һәм җеяүлеләр хәрәкәте җен юллар чистартылырга тиеш.

6.15. Ишегалды юллары, контейнер мөйданчыклары, аларга керү юллары, тротуарлар һәм башка җеяүлеләр зоналары кардан чистартылырга һәм кар явып үткәннән соң 12 сәгать эчендә боздан арынырга тиеш.

Җейге чорда урып-җыю эшләрен оештыру һәм үткәерү

6.16. Җейге җыештыру чоры 1 апрельдән 31 октябрыгә кадәр билгеләнә. Урып-җыю техникасын җейге чорда эшләүгә җезерлеу буенча чаралар юллар һәм урамнар челтәрен карап тоту буенча эшләргә заказ бирүче функцияләрен башкаручы оешмалар тарафыннан билгеләнән срокларда үткәерелә.

6.17. Ишегалды территорияләрен, ишегалды юлларын һәм тротуарларны сметадан, тузаннан һәм вак кәнкүреш чүп-чарынан чистарту, аларны юу хужалык итүче субъект хезмәткәерләре тарафыннан башкарыла. Территориядә чисталык эш кәне дөвамында сакланырга тиеш.

6.18. Юллар булырга тиеш чистартылган нче чүп-чар, листья һәм башка видимых пычрату.

6.19. Су сибү краннары җечен юу һәм су сибү бер шланга ишегалды территорияләре булырга тиеш жиһазландырылган һәр йортында һәм карап торырга, тәзек хәлдә. Аларны жиһазлау һәм эксплуатацияләү җечен җаваплылык йорт милекчеләре яки баланс тотучыларга йөкләнә.

6.20. Яфрактардан коелган яфрактарны юлларның машиналар йөрү җелешеннән һәм ишегалды территорияләреннән чыгаралар. Яфрактарны агач һәм куакларның Комлы җелешенә кую тыела.

6.21. Тыю:

6.21.1. Урамнарның, юлларның, квартал эчендәге юлларның машиналар йөрү җелешенә житештерү һәм куллану калдыклары, ишегалды территорияләреннән, тротуарлардан һәм квартал эчендәге юллардан чистартыла торган сметаларны чыгарырга яисә күчәргә.

6.21.2. Чүп-чарны, яфрактарны, тараны, житештерү калдыкларын яндыру, учак ягу, шул исәптән хужалык итүче субъектлар һәм шәхси йортлар территорияләрен дө.

6.21.3. Ишегалларына юынырга, азык - тәлек һәм башка тәр калдыкларны ташларга, шулай ук аларны ишегалларында күмәргә яки яндырырга.

6.21.4. Су үткәргеч, канализация һәм жылылык челтәрләрендә аварияләренә бетергәндә рельефка һәм машиналар йөрү җелешенә су сибәргә.

6.22. Машиналар йөрү җелешен җыештырганда яки юганда, тротуарлар, газоннар, утырту мейданчыклары, җәмгәт транспорты тукталышлары павильоннары, якин урнашкан биналар фасадлары, сәүдә объектлары һ.б. җыештырылырга тиеш.

6.23. Машиналар йөрү җелешен, юл кырылары, бүлөп бирелгән полосалар, автомобиль юлларының бүленү полосалары күренеп торган чит җайлардан һәм пычраткычлардан чистартылырга тиеш.

6.24. Җирлек территориясендә, автомобиль юлларына бүлөп бирелгән полосада, автомобиль юлларының аерым полосаларында үлгән катламы биеклегә 20 см дан артмаска тиеш.

6.25. Аларда урнашкан тротуарлар һәм тукталышлар грунт-ком наносларынан, күренеп торган чүп-чардан һәм юылудан чистартылырга тиеш.

7. Әлдәрмеш авыл җирлегә территориясендә реклама-мәгълүмат элементларын урнаштыру һәм эксплуатацияләү тәртібе

7.1. Реклама-мәгълүмати элементларга күрсәткеләр, элмә такталар, афишалар, плакатлар, реклама стендлары һәм щитлары, яктылык таблалары аша мәгълүмат бирә торган барлык белдерүләр, хәбәрләр һәм хәбәрләр керә. 7.2. Шәпше авыл җирлегә территориясендә реклама-мәгълүмат элементларын урнаштыру бары тик Биектау муниципаль районы Башкарма комитетының шәһәр тәзелешенә бүлгә тарафыннан бирелгән рәхсәт нигезендә генә, Реклама турындагы нигезләмәдә билгеләнгән тәртіптә башкарыла. 7.3. Юл буе зонасында реклама-мәгълүмат элементларын урнаштыру юл хәрәкәтә куркынычсызлыгы дөүлэт инспекциясә бүлекләре белән мәҗбүри килешенергә тиеш. 7.4. Афишалар, плакатлар (театр, гастрольләр), листовкалар, игъланнар урнаштыру бары тик шушы максат өчен билгеләнгән урыннарда гына башкарыла. 7.5. Биналарда, коймаларда, пассажир транспорты тукталышларында, яктырту баганаларында, агачларда нинди дә булса белдерүләр һәм башка мәгълүмат хәбәрләрен ябыштыру һәм элү тыела. 7.6. Сайлау алды агитациясә мәгълүматы авыл җирлегә башлыгы рәхсәте белән махсус билгеләнгән урыннарда урнаштырыла. Агитация материалларын җыю агитация компаниясә тәмамланганнан соң 10 көн эчендә әлгә чараны үткәргән затлар тарафыннан башкарыла. 7.7. Реклама-мәгълүмат элементларын урнаштыру тәртібен бозу аркасында китерелгән матди зыян реклама урнаштырылган зат (юридик, физик) тарафыннан иреккә, йә суд тәртібендә кирә кайтарылырга тиеш.

8. Кече архитектура формаларын, Тышкы тәзекләндерү элементларын, күчмә, чыгару һәм ваклап сату нокталарын тәзү, урнаштыру һәм карап тоту

8.1. Кече архитектура формаларын һәм тышкы тәзекләндерү элементларын (киосклар, павильоннар, пәлдәрмешкалар, җәйгә кафелар, сезонлы базарлар, коймалар, газон киртәләре, тукталыш Транспорт павильоннары, телефон кабиналары, тротуарлар, балалар спорт мейданчыклары коймалары, реклама тумбалары, стендлар, газеталар җечен щитлар, афишалар һәм белдерүләр, биналарны, һейкәлләрне, реклама, урам утлары фонарьларын, терәк баганаларны һ.б.) урнаштыру, тротуарларны капитал ремонтлау Әлдәрмеш авыл җирлегә башкарма комитеты рәхсәте белән рәхсәт ителә. җир участогының максатчан билгеләнешенә үтелергә тиеш.

8.2. Чыгарылма һәм ваклап сату нокталарын урнаштыруга рәхсәт бирү Әлдәрмеш авыл җирлегә башкарма комитеты тарафыннан, санитар-эпидемиологик күзәтчелек

органнары

белгән килештереп, Биектау муниципаль районы башкарма комитеты тарафыннан расланган эскиз проекты нигезендә башкарыла.

8.3. Стационар булмаган сәүдә чөлгәре, шул иҗәптән ваклап сату җәчен ваклап сатыла торган күчмә сәүдә чөлгәре объектларын оештыру Әлдәрмеш авыл жирлегә башкарма комитетыраслаган сәүдә итү, стационар булмаган чөлгәрдә хезмәт күрсәтү рәхсәт ителгән урыннар иҗемлегә нигезендә гамәлгә ашырыла.

8.4. Кече архитектура формаларын урнаштыруга рәхсәт кәгазендә, кече архитектура формаларының урнашу урыны һәм мөйданы, чыгарылыш һәм ваклап сату нокталары, объектның тышкы тәзекләндерү элементлары һәм янәшәдәге территорияне буяу колерлары күрсәтелгән, ул Биектау муниципаль районы Башкарма комитетының структур бүлекчәсә тарафыннан җәзәрленә.

8.5. Кече архитектура формалары, чыгарылма һәм ваклап сату нокталары хужалары аларны һәм яқын-тирә территорияне тиешлә санитар-эстетик хәлдә тотарга тиеш. Үз вакытында (яки Әлдәрмеш авыл жирлегә башкарма комитеты таләбә буенча) бирелгән рәхсәт нигезендә ремонт, бизәү һәм буяу эшләрән башкарырга.

8.6. Кече архитектура формалары, чыгарылма һәм ваклап сату нокталары хужалары җәчен кәңкүреш калдыкларын жыю җәчен савытлар урнаштыру һәм каты кәңкүреш калдыкларын чыгару буенча махсуслаштырылган оешма белгән килешү тәзү, янәшәдәге территорияне жыештыру мөжбүри булып тора.

8.7 буяу, таш, тимер-бетон һәм металл коймалар, капка, урам утлары, киосклар, торақ, жәмегәт һәм сәнәгәт биналары, шәхси йортларны агарту, агарту Әлдәрмеш авыл жирлегә башкарма комитеты таләбә буенча елга бер тапқырдан да ким булмаган күләмдә яки башкарыла.

9. Әлдәрмеш авыл жирлегә территориясәндә торақ һәм торақ булмаган биналарны, тәзәлмәләрне һәм корылмаларны тоту тәртибә

9.1. Биналар, корылмалар, йортлар һәм корылмалар хужаларына (юриск һәм физик затларга) үз биналары һәм аларга караган барлык тышкы тәзекләндерү элементларын үрнәк техник һәм эстетик халәттә тоту бурычы йәкләнә.

9.2. Биналар, йортларны ремонтлау, буяу, аларның хужалары яки тәзәлеш оешмалары кәчә белгән килешү нигезендә башкарыла.

9.3. Авыл жирлегәндәге торақ пунктларның тышкы бизәлешә, шулай ук биналарның тышкы интерьерларын рәсмиләштерү районның баш архитекторы белгән мөжбүри килешенәргә тиеш.

9.4. Торақ миләкчәләрә ширкәтләрә, шәхси миләк хокукындагы йортлар белгән идәрә итүчә гражданныр, предпряттиеләр, оешмалар, оешмалар һәм корылмалар, шулай ук аларны техник эксплуатацияләү кагыйдәләрә һәм нормалары нигезендә ремонтларга тиеш.

9.5. Яңа тәзәлә торган барлык Утар, бер-икә фатирлы торақ йортлар да урнашырга тиеш.:

- урамнарның Кызыл линиясә 5 метрдан да ким түгәл;
- кызыл линиядән кимәндә 3 метрга; - чиктәш кишәрлекнәң чикләрә 3 метрдан да ким түгәл.

9.6. Яңа тәзәлә торган хужалық корылмаларынан ераклык.:

- урам һәм юлларның Кызыл линияләрә 5 метрдан да ким булмаһа тиеш;
- күршә кишәрлекнәң чикләрә - 4 метрдан да ким түгәл;
- торақ тәзәлешләр – 15 метрдан да ким түгәл.

9.7. Түбәдән су бүлөп бирү җәчен йорт хужасы су жыю таләпләрән куярга һәм жир кишәрлегәннән 1 метрдан да ким булмаган ераклыкта урнашкан бүлөп бирелгән канауга су агызуны оештырырга тиеш.

9.8. Биналар, корылмалар һәм корылмаларның фасадлары фасадлары фасад җәсләгенәң 10% - тан артыграгын биләп торучы (бизәкләү катламын һәм су агып чыга торган торбаларны, воронокларны жимерү, тәс фонын үзгәртү һ.б.) булырга тиеш түгәл.

9.9. Биналарның фасадларын ремонтлау һәм буяу буенча эшләрнә башкаруның кирәкләгә һәм вакыт-вакыт фасадның хәзәргә торышына карап хужалар тарафыннан билгәләнә;

9.10. Тарихи-архитектура кыйммәтенә ия булмаган биналарның фасадларын ремонтлау һәм буяу район хакимиятенәң архитектура һәм шәһәр төзелеш бөлгә белгән килештерелгән колерлар паспорты яки эскиз проекты нигезендә башкарыла.

9.11. Биналарның фасадларының кайбер детальләрен үзгәртү, яңа терәзә һәм ишек юлларын (керү юлларын) урнаштыру район башкарма комитетының архитектура һәм шәһәр төзелеш бөлгә белгән һичшиксез килештерелә.

9.12. Биналар фасадларында эшләр төмамланганнан соң, тирә-юнь корылмаларны һәм территорияләрен (жәяүлеләр юллары, урамнар, газоннар һ.б.) чистарту, юу межбүри.

9.13. Биналарны ремонтлаганда барлыкка килә торган төзелеш чүп-чары кән саен жылырга һәм санкцияләнгән урыннарға чыгарылырга тиеш.

9.14. Һәр йортның фасадында хужа расланган үрнәктәгә номер билгесен билгели. Номер билгесенәң төзекләгә өчен йорт хужасы жавап бирә.

9.15. Йортлар, биналар фасадларына элмә такталар, реклама, аншлаглар, номер билгеләрен кую һәм карап тоту өчен йорт һәм предприятие, оешма биналарының хужалары жаваплы.

9.16. Төүлекнәң караңгы вакыты житүгә һәм таң атканчы гражданның-йорт, фатир, предприятие, оешмалар ишегалларын, йорт, фатир, административ биналарның номер билгеләрен яктырту белгән төэмин итәргә тиеш.

9.17. Үз белдегән белгән торак биналарны үзгәртеп кору һәм төзү, шулай ук хужалык һәм ярдәмчә биналар(сарайлар, будок, гаражлар, теплицалар һ.б.) төзү тыела.

10. Жир асты коммуникацияләрен төзү (ремонтлау) төртибә, урамнарны, тротуарларны һәм башка төр жир эшләрен капитал ремонтлау; Әлдәрмеш авыл жирләгә

территориясә

10.1. Жир асты коммуникацияләрен төзү (ремонтлау), тротуарларны капитал ремонтлау һәм башка төр жир эшләрен башкару Әлдәрмеш авыл жирләгә башкарма комитеты һәм кызыксынган оешмалар белгән килештерелгән район башкарма комитетының архитектура һәм шәһәр төзелеш бөлгә тарафыннан бирелгән язма рәхсәт нигезендә башкарыла. Рәхсәтләрдә эшләрен башлау һәм төмамлау сроклары күрсәтелә.

10.2. Эш житештерүгә бирелә:

-планлы төзелеш (ремонт)вакытында рәхсәт;

- авария хәлендәгә ремонтка рәхсәт.

10.3. Төзелеш (ремонт) эшләре транспорт хәрәкәтен өлешчә яки тулысынча ябуга бөйлә булса, рәхсәт бирү ЮХИДИ органнары белгән килешенеп башкарыла.

10.4 рәхсәт күчәрмәсә эшләр башкару урынында сакланырга һәм дөүлөт һәм муниципаль контроль органнары вазыйфаи затларының беренчә таләбә буенча тапшырылырга тиеш.

10.5. Эшләр башкару барышында рәхсәт бирелгән шартларга үзгәрешләр кертелгән очракта, эшләрен башкаручы кичекмәстән районның архитектура һәм шәһәр төзелеш бөлгә һәм Әлдәрмеш авыл жирләгә башкарма комитеты хәбәр итә

10.6. Авария хәлендәгә эшләрен бер үк вакытта 1 сәгать дөвамында житештерү зонасына элгә торган жир асты коммуникацияләре хужаларына, Биектау районының, ЮХИДИ, Әлдәрмеш авыл жирләгә башкарма комитеты һ.б.) берьюлы башкарырга рәхсәт ителә. Мондый очракларда рәхсәт бер үк вакытта рәсмиләштерелә, йә эшләр ял һәм бөйрәм кәннәрендә башкарыла торган эш кәнәндә үк.

10.7.Төзелеш (ремонт) эшләрен башкаручы төзелеш оешмасы яки физик зат юл өсләгән, тротуарларны, газоннарны, яшел үсентеләрен, төзекләндерү элементларын торгызу процессында бозылган эшләренәң сыйфаты өчен тулы жаваплылык тотта.

10.8.Жир асты коммуникацияләрен төзү (ремонтлау), тротуарларны һәм башка жир эшләрен рәхсәтнамәдә күрсәтелмәгән эш төрләрен башкару кебек үк үз белдегә белгән башкару юридик һәм физик затларның гамәлдәгә законнарда каралган жаваплылыгына китерә.

10.9. Жаваплы затлар тарафыннан санкцияленмеген эшлер ачыкланган очракта, алар кичекместен туктатылырга тиеш, бозылган жир катламы бозучының кече белен торгызылырга тиеш.

10.11 Биектау муниципаль районы башкарма комитеты һәм Әлдермеш авыл жирлеге тарафыннан беркетелген территория чиклеренде расланган автомобиль юллары һәм тротуарлар милекчеләре тарафыннан эшленген проект нигезенде юридик һәм физик затлар урамнарға, жәяүлелер юлларына һәм тротуарларға капитал ремонт ясылар.

10.12. Жир асты коммуникациялерен тәзү (ремонтлау) даими техник һәм авторлык күзәтчелегенде эшлер башкару планы нигезенде технологик эзлеклектә алып барылырга тиеш.

10.13. Тәзелеш оешмасы эш башланырга тиеш:

- стандарт тибындагы барьерлар белен эшләү урынын, я ак-кызыл тәсләргә буялган тасма белен киртәләргә .;

- тәүлекнең караңгы вакытында кызыл тәстәге Сигналь лампалар белен тәэмин итү;

- тәзелеш эшлерен башкару турында кисәтүче юл билгеләре куюны, җ кирәк булганда-урап узу схемаларын һәм маршрутның барлык девамында күрсәткечләрен урнаштыруны тәэмин итәргә;

- жәяүлелернең нормаль хәрәкәтен тәэмин итү җчен жәяүлелер күперләрен урнаштыру;

- эш тәрен, оешманың исемен, элемтә җчен телефон номерын, жаваплы башкаручының фамилиясен, тәзелешне башлау һәм тәмамлау вакытын күрсәтеп, мөгълүмат щитын куярга.

10.14. Эшләрен башкару җчен жаваплы зат киртәләрен, юл билгеләрен, күрсәткечләрен, яктырткычларны, тәзелеш (ремонт) чорында мөгълүмат щитын тиешенчә карап тотуны тәэмин итәргә тиеш.

10.15. Эшлер башкарганда туфракның уңдырышлы катламы тәшереләргә һәм жимереклекләрен торгызганда файдаланылырга тиеш.

10.16. Башка инженерлык коммуникацияләрен кисеп үтә торган траншеяларда грунт эшләү, шулай ук аларны алга таба салу бу коммуникацияләрдән файдаланучы оешмаларның жаваплы вәкилләре катнашында гына рәхсәт ителә.

10.17. Булган жир асты коммуникацияләренә зыян килгән очракта, кызыксынган оешмалар һәм Әлдермеш авыл жирлеге катнашында акт тәзелә. Зыян күргән коммуникацияләргәч белен һәм зыян күрүче хисабына торгызыла.

10.18. Бозылган юл җслеген, тротуарларны, газоннарны, яшел үсентеләрен, тәзеклендерү элементларын торгызу заказчы хезмәтенә техник күзәтүе астында башкарылырга тиеш.

10.19. Жир асты коммуникацияләре тәзелешен тәмамлау датасы булып Дәүләт кабул итү комиссиясе актына кул кую датасы санала. Ремонтны тәмамлау датасы (шул исәптән авария хәлендәге) жир асты коммуникацияләрен тәзеклендерүне тәмамлау датасы дип Заказчы хезмәте тарафыннан тәзеклендерү һәм ачылу урынында юл җслеген торгызу турында белешмә бирү датасы санала.

11. Территорияләрен яшеллендерү һәм яшел үсентеләрен карап тоту эшләре

11.1. Әлдермеш авыл жирлеге башкарма комитеты Әлдермеш авыл жирлеге бюджетында бу максатларға каралган акчалар чикләренде махсус оешмалар белен килешүләр буенча территорияне яшеллендерүне, паркларны, яшел зоналарны карап тоту һәм торгызу эшләрен башкара.

11.2. Гражданнарға һәм оешмаларға яшел үсентеләр сакланышын һәм аларны тиешенчә карауны тәэмин итәргә текъдим ителде.

11.3. Өлегә Кагыйделәренә 11.1 пунктларында күрсәтелгән затларға киңеш ителә:

- кирәкле барлык агротехник чараларны (су сибү, йомшарту, обрезка, киптерү, корткычларға һәм үсемлек авыруларына каршы кәрәш, үлгән чабу) вакытында үткәренә тәэмин итәргә;

- коры-сары һәм авария хәлендәге агачларны кисүне һәм кисүне, коры һәм ватылган ботакларны кисүне һәм юл хәрәкәтен жайга салуның техник чаралары күрүчәнлеген чикли торган ботакларны кисүне гамәлгә ашырырга;

- корткычларның һәм авыруларның күпләп барлыкка килү очраklarын ачыклау һәм аларга каршы көрәш чараларын күрү, яраларны һәм агачларны томалау;

- яшел үсентеләр коймаларына вакытында ремонт ясарга.

11.4. Бакчаларда, паркларда, скверларда һәм башка оештырылган Яшел утыртмаларда һәм гомуми кулланылыштагы урыннарда тыела:

- агачларны, куакларны ватарга, газоннарны, чечәклерне таптарга, чечәклерне ертырга, үсемлекләр казырга;

- газоннар, чечәклекләр, юллар һәм сулыкларны чүпләргә, газоннарга төзелеш һәм башка материаллар, чүп-чар җюгә;

- агач һәм куаклар кисүне, кисүне, утыртуны яки утыртуны тиешле рәхсәткән башка башкарырга;

- агачларга реклама щитларын, күрсәткечләрне беркетергә, бау, чыбыкларны бөйләргә һәм яшел үсентеләргә зыян китерергә мөмкин булган башка гамәлләрне кылырга; - жир эшләрне тиешле рәхсәтсез башкарырга;

- транспорт чараларында хәрәкәт итүне һәм транспорт чараларын куюны тормышка ашыру;

- учак яндыру, югалган яфракларны яндыру;

- Бакча-парк жиһазларына, декоратив вазаларга, чүп-чар җечен чүп савытларына, башка кече архитектура формаларына зыян китерү, аларны алмаштыру;

- автотранспорт чараларын юарга, киём юарга, шулай ук яшел үсентеләр территориясендә урнашкан сулыкларда хайваннарны су коенырга;

- мал кәтү;

- агачларның тамырларын кәүсәдән 1,5 метр ераклыкта ачыкларга һәм агач муенларын жир яки төзелеш чүп-чары белән күмәргә.;

- үсемлек жирен, комны чыгару һәм башка казылма чыгару;

- этләрне урамда йөртү һәм жиберү.

11.5. Паркларда, яшел үсентеләр зоналарында һәм гомуми файдаланудагы территорияләрдә агач һәм куакларны үз белдәге белән кисү тыела.

11.6. Әлдермеш авыл жирлегә территориясендә төзелеш яки жир асты коммуникацияләресалу зонасына керә торган зур күләмле агач һәм куакларны сүтү, югары вольтлы линияләр һәм башка корылмалар урнаштыру Әлдермеш авыл жирлегә башкарма комитеты карары буенча башкарыла.

11.7. Төзелеш, ремонт һәм башка төр эшләрне башкару нәтижәсендә зыян күргән яки юк ителгән яшел үсентеләр эшләрне башкарган затлар хисабына торгызылырга тиеш.

11.8. Әлдермеш авыл жирлегә башкарма комитеты Гражданның торак һәм сәнгәт биналары төзү зонасына элеккән жиллек-жимеш агачлары һәм бакчаларының бәясен бәяли.

11.9. Шәхси төзелеш зонасында агач һәм куакларны сүтүне жир кишәрлекләре милекчеләре үз акчалары хисабына мөстәкыйль башкарырга тиеш.

11.10. Яшел үсентеләр күрше жир участогы чигеннән утыртыла:

- уртача җлкәннәр – 2 урын - биеклекләр-4 урын - куаклар – 1 м 11.11.

Юридик һәм физик затлар күрше йортларга бөйләнгән агач ботакларын кисәргә, куыш кисәргә, үсентеләр кисәргә, шулай ук күрше йортларга жимерелү куркынычы янаган агачларны жыештырырга тиеш.

12. Күмелгән урыннарны карап тоту һәм ритуаль хезмәтләр оештыру Әлдермеш авыл жирлегә зиратларында.

12.1 үлгәннәрне жирләгүне Әлдермеш авыл жирлегә территориясендә жирләгү(Күмү) урыннарын урнаштыру һәм карап тоту кагыйдәләре нигезендә үлгән кешене жирләгү мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт яки башка юридик һәм физик затлар, авыл жирлегенә хокукый акты белән расланган Жирләгү (Күмү) урыннарын урнаштыру һәм карап

тоту кагыйделерге нигезенде жирлеуне оештыручы затлар белген башкара.

12.2 вафат булган яки махсулаштырылган хезмэтләрне жирләнәүне оештырган физик затларның бурычлары:

12.2.1 мәетләрне күмү өчен үз вакытында өзерләнәү, теркәнәү билгеләрен өзерләнәү, һөйкәлләрне урнаштыру һәм каберләрне карау;

12.2.2 күмү өчен һәр жир кишәрлегенә бүлөп бирелгән нормаларны үтәргә;

12.2.3 һөйкәлләрне һәм коймаларны тәзек хәлдә тоту

12.2.4 зиратларны жыештыру һәм чүп-чарны вакытында чыгару;

12.2.5 янғын куркынычсызлыгы кагыйдәләрен үтәргә.

12.3. Мәрхүмне жирләнәүне оештырган физик затлар хокукы:

12.3.1 күмү участогын рәсмиләштерүгә куелган таләпләр нигезендә кабер һәм кабер корылмалары (һөйкәлләр, стелалар, мемориаль плитәләр һ. б.) урнаштырырга;

12.3.2 бер каберлекнең киңлегенә буенча 1,8 метрдан да артмаган һәм озынлыгы буенча 2,2 метрдан да артмаган кабер һәм (яки) кабер өемә корылмалары тирәсендә коймалар урнаштырырга;

12.3.3 зират периметрына мөжбүри чыгару һәм чүп-чар өчен махсус билгеләнгән урыннарда чүп-чар өю белән, аларны чүп-чардан арындыру.;

12.3.4 кабер участогында чөчөкләр утыртырга;

12.4 зират территориясендә килүчеләргә тыела:

12.4.1 зиратны бозарга, жимерергә, жимерергә;

12.4.2 зират территориясендә урнашмаган урыннарда чүп-чарны чүп-чардан арындыру;

12.4.3 зиратны яшелләндерү очраklarыннан тыш, агачлар һәм куаклар утыртырга

12.4.4 яшел утыртмаларны ватарга, чөчөкләр үстерергә;

12.4.5 эт, хайваннарның көтүе, кошлар тоту;

12.4.6 учаклар үстерү

13. Авыл мохитенә карата аерым таләпләр

13.1. Предприятиеләргә, учреждениеләргә һәм оешмаларга пандусларны жиһазландырырга яки өлкән яшьтәгә көшелләр һәм инвалидлар өчен башка техник чаралар һәм жиһазлар урнаштырырга тәкъдим ителә

13.2. Торак тирәлеген, урамнарны, юлларны, мәдени-көнкүреш хезмәте күрсәтү объектларын проектлаганда торак пунктларның өлкән көшелләр һәм инвалидлар өчен уңайлы булуын, өлегә объектларны картлар һәм инвалидлар хәрәкәтенә ярдәм итүче элементлар һәм техник чаралар белән тәмин итүне күздә тотарга киңеш ителә

13.3. Проектлау һәм тәзү, өлкән яшьтәгә көшелләрне һәм инвалидларны йөртүгә ярдәм итә торган техник чаралар һәм жиһазлар урнаштыру, яңа тәзелештә заказчы тарафыннан расланган проект документациясә нигезендә гамәлгә ашырылырга киңеш ителә.

14. Территорияне бөйрәмчә бизәү

14.1 муниципаль берәмлек территориясен бөйрәмчә бизәүне Әлдәрмеш авыл жирлегенә башкарма комитеты карары белән дөүләт һәм авыл бөйрәмнәре, истәлекле вакыйгалар белән бөйрәм чаралар үткөрү чорында башкарырга тәкъдим ителә Биналар, корылмалар рәсмиләштерүне муниципаль берәмлек территориясен бөйрәмчә бизәү концепциясә кысаларында аларның хужалары башкарырга киңеш ителә.

14.2. Авылда тантаналы һәм бөйрәм чаралары үткөрү белән бөйрәм эшләренә оешмаларга үз акчалары хисабына, шулай ук Әлдәрмеш авыл жирлегенә башкарма комитеты белән килешүләр буенча, өлегә максатларга каралган акчалар чикләрендә, авыл жирлегенә бюджетында мөстәкыйль рәвештә башкарырга тәкъдим ителә.

14.3. Бөйрәм бизелешендә милли флагаларны, лозунгларны, гирляндаларны, панноларны, декоратив элементлар һәм композицияләр, стендлар, киосклар, трибуналар, эстрада урнаштыру, шулай ук бөйрәм иллюминацияләре урнаштыру тәкъдим ителә.

14.4. Бөйрәм бизелешенә концепциясен Әлдәрмеш авыл жирлегенә башкарма комитеты раслаган чаралар программасы һәм объектларны һәм бөйрәм бизелешенә элементларын урнаштыру схемасын билгеләргә тәкъдим ителә

14.5. Бөйрәм бизелешенә элементларын өзерлөгәндә һәм урнаштырганда юл хәрәкәтен көйләнәүнең техник чараларын тәшерү, зыян китерү һәм начарайту тыела.

15. Чистарту һәм тәзекләндерү буенча аерым шартлар

15.1. Әлдермеш авыл жирлеге территориясендә урып-жыюның теләсе нинди төрләрәндәюридик затларга, шәхси эшмәкәрләргә, физик затларга ТЫЮ:

15.1.1. Әлдермеш авыл жирлеге башкарма комитеты һәм санитария-эпидемиология күзәтчеләге органнары һәм әйләнә-тирә мохитне саклау комитеты белән килешмәгән урыннарга кәнкүреш, тәзелеш чүп-чары һәм грунт, сәңгәгать калдыклары һәм пычранган чокырлардан агынты сулар чыгару һәм тәяү.

15.1.2. Кәнкүреш һәм сәңгәгать калдыклары, чүп-чар, яфраклар, агач кисү, полимер Тара һәм урам, мейданнарда, паркларда, күп фатирлы йортлар территорияләрендә, предприятие, оешма, учреждение һәм шәхси йорт ишегалларында, санкцияләnmәгән һәм санкцияләnmәгән чүплекләрдә, контейнерларда кәнкүреш калдыкларын жиргә күмәргә.

15.1.3 шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен жир кишәрлекләреннән милек яки аренда хокукыннан башка файдалану, аларны санитар халәттә тоту, якын-тирә территорияләрдә хайваннар һәм кош-корт тоту калдыкларын туплау

15.1.4. Корыту

15.1.5. Урамнарда, мейданнарда, автобус тукталышларында һәм башка жәмгәгать урыннарында чүп-чар ташлау, чүп-чар һәм азык-тәлек калдыклары белән тараны урамнарда һәм контейнерларга кую.

15.1.6. Урамнарның машиналар йөрү өлешенә чүп-чар кайтару

15.1.7 юридик һәм физик затларга Әлдермеш авыл жирлеге башкарма комитеты рәхсәтеннән башка йортлар һәм биналар янындагы территорияләрдә тәзелеш материаллары, чүп-чар өю

15.1.8. Предприятиеләргә, оешмаларга һәм халыкка кәнкүреш калдыкларын агызырга, житештерү калдыклары суны һәм сулык янәшәсендәге территорияне пычратырга тиеш.

15.2 Әлдермеш авыл жирлеге территориясендә тыела:

15.2.1 торак йортлардагы канализацияләрдән кәнкүреш суларын ачык ысул белән сулыкларга, яңгыр канализациясенә, юлларның йөрү өлешенә, рельефка, жирлектәге рельефка, грунт лотокларына һәм юл читенә, башка чиктеш территорияләргә чыгаруны оештырырга.

15.2.2 билгеләнгән нормаларны бозып, атланмай чокырларын урнаштырырга һәм кулланырга.

15.2.3. Биналар фасадларына, баганаларга, агачларга, тукталыш павильоннарына һәм башка объектларга афишалар, белдерүләр, тышкы тәзекләндерүгә игъланнар ясау.

5.2.4. Әлдермеш авыл жирлеге башкарма комитеты белән килешмигә генә урамга чыга торган биналарның тышкы фасадларын үзгәртеп кору.

15.2.5 йорт янындагы жир участогының алгы өлешен киртәләргә һәм киртәләп куярга

15.2.6. Сәүдә нокталары янында савытлар, товарлар запасы туплап куярга, махсус жиһазлардан башка сәүдә оешмасын житештерәргә.

15.2.7. Жәяүлеләр юлларын (тротуарларны) киметү белән тәзелеш мейданчыкларын киртәләү.

15.2.8 юридик һәм физик затларга Әлдермеш авыл жирлеге башлығы рәхсәтеннән башка тәзелеш материаллары, органик ашламалар (тирес), биналар һәм йорт тирәләрендәге чүп-чарөю.

15.2.9. Яшел үсентеләрне, шул исәптән ылыслы агачларны зарарларга яки кисәргә.

15.2.10. Йорт яны, ишегалды территорияләрен металл лом, тәзелеш, кәнкүреш чүп-чары һәм башка материаллар белән чүпләргә.

15.2.11. Суүткәргеч корылмалар һәм су жыю каналларының геометрик күләмнәрен һәм билгеләрен үзгәртәргә, шулай ук өлгә корылмаларны барлык төр калдыклар, жир һәм тәзелеш материаллары белән бушатырга.

15.2.12. Эчәргә яраклы суны исәпләү приборларыннан башка гына (су сибү, техник ихтыяжлар) куллану.

15.2.13. Ишегалды территориясендә һәм урамнарда, яңгыр сулары канализациясенә һәм башка максатларга билгеләнмәгән урыннарда су сибәргә.

15.2.14. Транспортны, тагымаларны һәм башка механик чараларны туктату һәм туктату, шулай ук жиһазларны ишегалларында һәм гомуми кулланылыштагы территорияләрдә, тротуарларда һәм газоннарда, балалар мейданчыкларында, башка урыннарда саклау, бордюраларга бару.

15.3. Тиешле санитар торышны тәэмин итү максатыннан торак пунктларда тыела:

15.3.1 урамнарда, стадионнарда һәм башка урыннарда жилек-жимеш, яшелче һәм башка азык-төлек белгән сәүдә итү.

15.3.2. Сәүдә объектлары, вакытлыча һәм сезонлы Корылмалар, кафе, сыра һ.б. тротуарларда һәм урамнарның, скверларның, парк һәм урман зоналарының газон җелешендә урнаштырылган.

15.3.3. Торак пунктларга һәм районның гомуми кулланылыштагы башка юллар буйлап пычранган автотранспорт хәрәкәте, җайланып-тирә мохитне пычратуға юл куймый торган саклык чараларын кулланылган чүп-чар, сык һәм сык материаллар ташу (идән, герметизация, йөрү җелешен юу һ.б.). 1

5.3.4. Авыл хужалыгы техникасы, тракторларның чылбырлы йөрешә поселок эчендәге жирле җәмгыяткә юлларга һәм башка гомуми файдаланудагы юлларга асфальт-бетон һәм вак таш җәю.

15.3.5 автотранспорт чараларын газоннарда, паркларда, стадионнарда, балалар мейданчыкларында кую катгый тыела.

16. Эчтөлек шөхси йортлар, шул исәптән кулланыла җечән сезонлы һәм вакытлыча яшәү

16.1. Йорт миләкчеләре, шул исәптән сезонлы һәм вакытлыча яшәү җечән кулланыла торган миләкчеләр, бурычлы:

16.1.1. Йортка капитал һәм агымдагы ремонт ясау, шулай ук ишегалды корылмаларын, киртәләренә ремонтлау һәм буяу эшләрен вакытында башкарырга кирәк.

16.1.2. Көнкүреш калдыкларын һәм чүп-чарны махсус жиһазландырылган урыннарда сакларга. Көнкүреш калдыкларын чүп-чар ташучы оешмалар белән килешү тәзергә.

16.1.3. Йортның алгы җелешенә якин территориядә ягулык, ашламалар, тәзелеш һәм башка материалларны озак (7 көннән артык) саклауға юл куймаска.

16.1.4. 5 м зонада йорт яны территориясен чүп-чардан һәм үлән чабудан арындырырга.

16.1.5. Техника, механизмнар, автомобильләр, шул исәптән комплектланган, якин-тирә территориядә саклануға юл куймаска.

16.1.6. Автомобильләренә ремонтлау яки юу, якындагы территориядә май яки техник сыклыкларны алмаштыруға юл куймаска.

16.2. Йортлар урнашкан жир кишәрлекләре территориясендә чүп-чар күмү тыела.

17. Бакчачылык, яшелчәчөлек һәм дача территорияләрен карап тоту гражданның һәм аларга тәзелгән коммерцияле булмаган берләшмәләре

17.1. Гражданның бакчачылык, яшелчәчөлек һәм дача коммерцияле булмаган берләшмәләре бирелгән жир кишәрлегендә һәм гражданның бакчачылык, яшелчәчөлек һәм дача коммерцияле булмаган берләшмәләренә караган территориядә 15 м ераклыкта чисталык һәм төртүп саклау җечән җаваплы.

17.2. Гражданның бакчачылык, яшелчәчөлек һәм дача коммерцияле булмаган берләшмәсә махсус жиһазландырылган контейнер мейданчыкларында контейнерлар урнаштырырга һәм тәзелгән килешүләр нигезендә чүп-чарны даими чыгаруны тәэмин итәргә тиеш.

17.3. Гражданның бакчачылык, яшелчәчөлек һәм дача коммерцияле булмаган берләшмәсә тәзек хәлдә булырга һәм җелеге территорияләренә чикләүчә киртәләренә буяп

чыгарга тиеш. Якын-тирә территорияләрде 5 м зона чикләрендә үлән чабу һәм 15 м зона чикләрендә жыштыру вакытында башкарыла.

18. Йорт хайваннарын тоту тәртибе һәм таләпләр урамда йөрү өчен мейданчыкларны карап тотуга

18.1. Әлдермеш авыл жирлегә территориясендә йорт хайваннарын һәм кош-кортны тотуның өлегә кагыйдәләре «ветеринария турында» 14.05.1993 ел, № 4979-1 Федераль закон нигезендә, тиешле чисталыкны һәм тәртипне саклау, Кеше һәм хайваннар өчен уртак булган куркыныч авыруларның барлыкка килүен һәм таралуын кисетү, шулай ук хайваннарга карата гуманлы мөнәсәбәтне тәмин итү максатыннан эшләнә.

18.2. Шөхси йортларда, бер гаилә белән мешгуль фатирларда, шулай ук Коммуналь фатир бүлмеләрендә яшәүчеләрнең ризалыгы булганда мал-туар тотарга рөхсәт ителә. Терлекләренә карап тотуның мөһүрү шарты булып санитар-гигиена, ветеринария-санитария кагыйдәләрен һәм нормаларын үтәү тора.

18.3. Хужабикә алга таба эт яки песине тотарга теләмәсә, махсус хужалыкка тапшырырга кирәк.

18.4. Өлегә кагыйдәләр авыл жирлегә территориясендә эт һәм песиләрнең барлык хужаларына, шул исәптән предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмаларга, ведомство буйсынуында булуларына карамастан, кагыла

18.5. Жәмгәт урыннарында, кибет, даруханәләр, кәңкүреш хезмәтә күрсәтү предприятиеләре һ.б. элементә вакытлыча хужалары калдырган хайваннардан тыш, тиешле тәртиптә тотылырга тиеш.

18.6. Авыл жирлегә территориясендә тыела:

- этләренә урамда йөртү һәм алар белән жәмгәт урыннарында исерек хәлдә йөрү;
- мөктәп, балалар бакчалары һәм медицина учреждениеләре, балалар мейданчыклары территорияләрендә этләренә урамда йөртү;

- эт сугышларын үткөрү.

- Гомуми кулланылыштагы урыннарда: кухня, коридорларда, баскыч күзәнәкләрендә, чардакларда, подвалларда, шулай ук балконнарда һәм лоджияләрдә хайваннарны тоту.

- Санитар-техник таләпләргә туры килми торган биналарда йорт хайваннарын тоту, коммуналь ишегаллары, парклар, скверлар, бульварлар һәм газоннар территорияләрендә терлекләр чыгару.

- Этләренә сулыкларда, массакүләм коену урыннарында коенырга.

- Экскрементлар белән подъезд, баскыч күзәнәкләре, балалар мейданчыклары һәм тротуарларны пычратырга. Өгөр эт калдырган экскременты бу урыннарда, алар булырга тиеш убранны хужасы тарафыннан.

- Хайванның тиресен һәм итен куллану максаты белән мөчеләр һәм этләренә үрчәтү тыела.

18.7. Өлегә кагыйдәләренә үтәмәгән өчен хайваннар хужалары законда билгеләнгән тәртиптә жаваплы.

18.8. Хайваннарга китерелгән зыян аларның хужалары тарафыннан гамәлдәгә законнар нигезендә каплана.

18.9. Хайван хужасы аны биологик үзәнчелекләренә туры китереп тотарга, хайванга гуманлы мөрежәгәт итәргә, аны караучысыз калдырмакка, хайван авырган очракта да кыйнамаска һәм вакытында ветеринария ярдәменә мөрежәгәт итәргә тиеш. Хайваннар хужалары йортның һәм янәшәдәгә территориянең санитар торышын сакларга тиеш.

18.10. Хайваннар хужалары өйләнә-тирә кешеләрнең һәм хайваннарның куркынычсызлыгын тәмин итүчә тиешле чаралар күрәргә тиеш.

18.11. Жир кишерлегеннән файдаланган эт хужалары этләренә яхшы өйләндерелгән территориядә яки бөйдә булганда гына иреккә урамда тоту ала. Эт булу турында участка кергәндә кисәтү язуы ясалырга тиеш.

18.12. Хужа чикләнгән вакытка үз этне кибет яки башка учреждение янында кыска поводкада калдырырга хокукы. Пассажирларны борчуга сала торган шартларны үтәгәндә,

транспортта хайваннарны алып бару рәхсәт ителә. Эт булырга тиеш наморднике һәм кыска поводке.

18.13. Этләрне урамда йөртү бары бордникта һәм поводкада гына рәхсәт ителә, аның озынлыгы аларның төртибән контрольдә тотарга мөмкинлек бирә.

18.14. Этләрне поводкасыз һәм комырдыксыз йөртү этләрне урамда йөртү өчен махсус киртәленгән мейданчыкларда, шулай ук жирлек башкарма комитеты билгеләгән башка урыннарда рәхсәт ителә.

18.15. Балалар һәм спорт мейданчыкларында, хастаханәләр, балалар бакчалары һәм мәктәп учреждениеләре территорияләрендә этләрне йөртү тыела.

18.16. Урамда йөри торган затлар йорт хайваннарының Яшел утыртмаларына зыян китермәскә яки юкка чыгарырга тиеш.

18.17. Хайваннар йөри торган жемгәгә урыннарында пычрану очраklarында, урамда йөри торган зат пычрануны бетерүне тәмин итергә тиеш.

18.18. Йорт хайваннарын урамда йөртү өчен мейданчыклар жирлекнең гомуми кулланылыштагы, яшел үсентеләрдән буш торган территорияләрендә, эчәргә яраклы су чыганаclarын санитар саклау зоналарының беренче һәм икенче поясларынан читтә урнашырга тиеш.

18.19. Мейдан чикләреннән алып торак һәм жемгәгә биналары терезеләренә кадәр ара 25 м булырга тиеш, һәм балалар учреждениеләре, мәктәпләр, балалар, спорт мейданчыклары, ял мейданчыклары участкаларынан - 40 м.

18.20. Этләрне урамда йөртү өчен мейдан өслеге тигез өслеккә ия булырга тиеш, хайваннарның аяк-кулларын (газон, ком, ком-Жир өслеге) жерөхәтлеме торган өслеккә, шулай ук даими чистарту һәм яңарту өчен уңайлы булырга тиеш.

18.21. Мейданчык территориясендә мейданнан файдалану кагыйдәләре белән мөгълүмати стенд каралырга тиеш.

18.22. Элементлар һәм киртәләр секцияләре арасындагы ераклык, аның түбән як һәм жир арасындагы аралык хайванга мейданчыктан чыгып китергә яки үзенә травма китерергә тиеш түгел.

18.23. Сукбай хайваннарны аулау өчен махсус оешмаларга жирлек башкарма комитеты белән килешүләр буенча шушы максатларга жирлек бюджетында каралган акчалар чикләрендә башкарыла.

19. Эчтәлек йорт хайваннары һәм кош-корт

19.1. Сарайда, вольерларда эре һәм вак мөгезле терлек, атлар һәм дунгызлар асарга рәхсәт ителә. Маллар өчен сарайлар, вольерларны торак биналардан 10 метрдан да ким түгел, 8 башка кадәр - 20 метрдан да ким түгел, 50 башка кадәр – 50 метрдан да ким түгел, 50дән 100 башка кадәр – 100 метрдан да ким түгел, яисә авылның торак зонасынан читтә дә күздә тотарга кирәк.

19.2. Гражданнар, предприятие һәм оешмалар карамагындагы хайваннар, хайваннарның шөхси номерын биреп, һәр елны янадан теркәү (апрель-май) һәм гражданнар яшәү урыны буенча дөүләт ветеринария учреждениеләрендә һәм авыл хужалыгы предприятиеләренә ветеринария хезмәтләрендә ике тапкыр диспансерлаштыру (апрель, сентябрь) мөжбүри теркәлгә тиеш.

19.3. Хайваннарны кәтү кәтүче күзәтү астында, хайван хужасы тарафыннан, хайванның диспансерлаштыру узуы һәм сәламәт дип табылуы турында мөжбүри ветеринария белешмәсе бирелүе белән бөйле рөвештә башкарыла.

19.4. Авыл урамнары буенча терлекләр кәтүен прогонтлау авыл жирлегә башлыгы белән, ветеринария күзәтчеләге органнары белән килештерелгән маршрутлар буенча, хайваннар авыруларын кисәтү һәм тарату таләпләрен үтәү белән килештерелә.

19.5. Тиресне саклау өчен фермер һәм кыр тирес саклау урыннары файдаланыла. Кырларны секциялә итеп проектларга һәм аларны ашламалы кырлар янында урнаштырырга кирәк. Ферма янындагы саклагычлар участок эчендә булырга тиеш. Милекчеләр, мал хужалары урамнарда, тыкрыкларда һәм тупикларда (шул исәптән йортлар һәм башка

корылмалар каршында), урам тѳезеклендеру объектлары янында тирес саклау урыннарын булдырмаска тиеш.. Фермерские тирес һем помехохранили булырга мѳемкин заглубленными һем наземными. Сыек тирес һем помет ѳчен тирѳен тирес саклагычларның тирѳенлеге-5 м., киңлеге – 12-20 М., кабымлыклар һем юыну урыннары каты ѳслекке ия булырга тиеш. Асылмалы тиресне саклау һем йогышсызландыру ѳчен, подстилкалы пометлар су ѳткѳрми торган мейданчыклардан яки 1,5-2 тирѳенлектѳге Саклагычлардан ѳайдаланалар. Саклагычлар кименде ике булырга тиеш.

19.6. Авыл хужалыгы хайваннарын тоту ѳчен билгеленген корылмалар тѳезегенде гражданныр ѳлеге тѳезелешне деулет ветеринария хезмете белен килештерерге тиеш.

19.7. Авыл хужалыгы хайваны сую ѳчен ветеринария белгече тарафыннан алдан карау кирек.

19.8. Ветеринария-санитария экспертизасы нѳтижелѳре буенча терлекчелек продуктлары халык сѳламѳетлеге ѳчен билгеленген талѳплерге туры килерге тиеш. 19.9. Гамѳелге ашыру ѳчен, транспортлау, хайваннардан, һичшиксез, булуы ветеринария документларын.

19.10. Авыл хужалыгы хайваннары:

19.10.1. Авыл хужалыгы хайваннарын авыл жирлеге башкарма комитеты билгелѳген махсус билгеленген территориялерде чыгарырга рѳхсѳт ителѳ.

19.10.2. Авыл хужалыгы хайваннарын яхшы янган территорияде бушлай чыгару рѳхсѳт ителѳ.

19.10.3. Авыл хужалыгы хайваннарын караучысыз калдыру тыела, моннан тыш, авыл хужалыгы хайваннарын элемтѳге беркету юлы белен кѳтуден тыш.

19.10.4. Әлдермеш авыл жирлеге торак пунктлары территориялеренде, аеруча саклана торган табигый территориялерде авыл хужалыгы хайваннарын алып киту тыела.

19.10.5. Авыл хужалыгы хайваннарын кѳту урыннарына кадѳр куып житу тыела торган урамнарны курсѳтеп, авыл хужалыгы территориялѳре хужалары яки ышанычлы затлар (кѳтучелѳр) тарафыннан катгый билгеленген территория буенча башкарыла.

19.11.Отлов асралучы авыл хужалыгы хайваннарын:

19.11.1. Сукбай авыл хужалыгы хайваннарын тоту хайваннарга карата гуманлы мѳнѳсѳбет һем жѳмегатъ ѳхлакый нормаларын ѳтеу принципларына, халыкның тертип һем тынычлыгы принципларына нигезленѳ.

19.11.2. Бозаулаган авыл хужалыгы хайваннары белен рѳхимсез мѳгамѳелѳ кылу тыела.

19.11.3. Азык-тѳлекне карап тотылмаган авыл хужалыгы хайваннары махсус билгеленген урыннарга урнаштырыла. Авыл хужалыгы хайваннары ветеринария хезмете белгечлеренѳ мѳжбурни карап чыгарга һем таныкланырга, аларның аерым билгелѳре курсѳтелген исѳпке алынырга тиеш.

19.11.4. Россельхознадзорның Татарстан Республикасы буенча идарѳсенең Россия Федерациясе деулет чигенде һем транспортта чик буѳ ветеринария контроле бѳлеге инспекторлары тарафыннан 2014 елның 3 нче декабренде Казанның тикшеру пункт зонасында тѳрле иллѳрге чыгарыласы һем Татарстанга кертелѳсе азык-тѳлеклѳр тикшерелѳп озатылды:

19.11.5. Күзѳтүчѳсез авыл хужалыгы хайваны махсус билгеленген урыннарда 6 айдан да артык булмаска тиеш. Әгер авыл хужалыгы хайваны хужасы ѳлеге вакыт эченде үзенең баш тарткан хайванга хокукы турында белдермѳсѳ, ул үз телѳге белен баш тарткан дип санала һем караучысыз авыл хужалыгы хайванына милѳк хокукы шушы вакыт девамьнда авыл хужалыгы хайваны карамагында булган затка күчѳ.

19.11.6. Күзѳтүчѳсез авыл хужалыгы хайваннары турында мѳгълүмат һѳркем ѳчен ачык һем аңлаешлы. һѳркем үзенең Авыл хужалыгы хайваннары турында мѳгълүмат алырга һем мѳрѳежѳгатъ итѳрге хокуклы.

19.12. Авыл хужалыгы хайваннары кире кайтарылган очракта, хужа торак пункт эченде хайванны күзѳтүчѳсез тоткан ѳчен штраф тѳлѳрге тиеш;

абзарлар житештерүчѳ оешманы, тоту һем китеру белен бѳйле чыгымнарны капларга; хайванны вакытлыча тоту белен бѳйле чыгымнарны; ветеринария хезметенѳ – ветеринария күзѳтүенѳ бѳйле чыгымнарны тѳлѳрге;

администрацияларга хайванны билгеләү һәм хужаны эзләү белән бәйлә чыгымнарны капларга тиеш.

19.13. Хайванны караучысыз калдыру һәм мәстәкыйль рәвештә юк итү тыела.

19.14. Тәрле хуҗалык иялеренеп терлекләр группасын чыгару махсус билгеленген территорияләрдә алып барыла, алар муниципаль район хакимияте белән тозелген котуге Дир участогын арендау договоры белән билгеленген. Кәтүлек чоры йорт хайваннары хужалары тарафыннан мәстәкыйль рәвештә, йорт хайваннары хужаларының жылышында билгеленә.

19.15. Хайваннарның мәетләрен күмү махсус жиһазландырылган үлкет базында башкарыла. Йорт хайваннарының мәетләрен (жәсәдләрен) ташлау һәм аларны санкцияленмәген жирләү тыела. Кирәк булган очракта, эт һәм мәчеләрнең мәетләре (сәякләре) утильләштерү һәм күмү өчен тоту оешмасына тапшырылырга мөмкин.

19.16. Хайваннар хужалары хайваннарның башка хайваннарга һәм кешеләргә куркыныч йогынтысын булдырмакка, шулай ук тире-юньдәгеләргә санитар нормалар нигезендә тынлыкны тәмин итәргә, гамәлдәге санитар-гигиена һәм ветеринария кагыйдәләрен үтәргә тиеш.

19.17. Йорт хайваннары һәм кош-корт жир кишчәләгә, миләкчә, аның милкәндә булган кулланучы, аның биләмәсә, биләмәсә, кулланылышы чикләрендә булырга тиеш. Урам, бакча, сквер, урман-парк территорияләрендә, жирлек жирләренәң рекреацион зоналарында терлекләренә чыгару тыела.

19.18. Малларны авыл жирләгә башкарма комитеты белән килештерелгән махсус билгеленгән урыннарда гына чыгарырга рәхсәт ителә. Авыл хужалыгы хайваннарын авыл жирләгә администрациясә тарафыннан махсус бирелгән урыннарда, хужасы яки вәкаләтлә зат күзәтүә астында алып барыла.

19.19. Малларны кәтүлекләрдә йәртү урыннары жирлек башкарма комитеты һәм юл хужалыгы идарәсенәң тиешлә органны белән килештереләргә тиеш.

19.20. Кош-корт (тавыклар, цесаркалар, казлар, үрдәкләр, күркәләр, күгәрченнәр, фазаннар, павлиннар һ.б.) кош-корт, сарайлар (вольерлар), урамда, солярияләрдә тоту рәхсәт ителә. Кош – корт өчен сарайны (вольер) торақ бинадан 30 башка кадәр, 10 м.дан да ким булмаган, 45 башка кадәр – 20 м. дан да ким булмаган, 75 баштан да ким булмаган яки авылның торақ зонасынан читтә тәзергә кирәк.

19.21. Пассажирларны борчуга сала торган шартларны үтәгәндә, кошларны читлеккә транспорт белән ташу рәхсәт ителә.

19.22. Кошларның хужасы аларны зоотехник нормаларга һәм ветеринария-санитария таләпләренә туры китереп тотарга тиеш. Ветеринария белгечләре таләбә буенча кошларны карау, диагностик тикшеренүләр, саклау прививкалары һәм дөвалау-профилактика эшкәртүләре өчен бирәргә.

19.23. Кичекмәстән ветеринария хезмәтенә кошларның кинәт авыруы яки кош-кортның йогышлы авыруы белән авыруына шикленгән барлык очрақлар турында һәм ветеринария белгечә килгәнчә, авыру кошны изоляцияләү, үз-үзәнә дөвалау белән шөгыйләнмәү турында хәбәр итәргә.

19.24. Хайваннар сәләмәтләгә һәм әйләнә-тирә табигать мохитә өчен куркынычсыз, ветеринария-санитария таләпләренә туры килә торган су һәм азык белән тәмин итү.

19.25. Әй кошларын урамга, Палисадник, парк, скверлар, бульвар һәм газоннарда чыгару тыела.

19.26. Гомуми кулланылыштагы урыннарда кошлар – кухня, чарлақлар, подваллар һәм күп фатирлы йортларның балконнары тоту тыела.

19.27. Хайваннарны тоту өлкәсендә хоқуқ бозулар өчен жаваплылык:

19.27.1 3.әлегә кагыйдәләренә, шул исәптән теркәү кагыйдәләрен, санитар-гигиена нормаларын һәм ветеринария законнарын бозган өчен, хайваннар хужасы Россия Федерациясә законнарында билгеленгән тертиптә граждән-хоқуқый, административ яки жинаять жаваплылығына ия.

19.27.2. Хайваннар карантини кагыйдәләрен һәм башка ветеринария-санитария кагыйдәләрен, хайваннарны тоту нормаларын, кагыйдәләрен бозган өчен, хайваннар белән

рәхимсез мөгамәлгә өчен җаваплылык РФ Административ хокук бозулар кодексы нигезендә башкарыла.

19.27.3. Гражданның сәламәтлегенә китерелгән зыян яисә хайваннар мөлкәтенә китерелгән зыян, жирлек территориясендә яшел үсентелергә, клумбаларга зыян китерү РФ граждан законнарында билгеленгән төрлөдә каплана.

20. Әлдермеш авыл жирлегә территориясен тәзекләндерү, чистарту һәм санитар тоту кагыйдәләрен бозган өчен Контроль һәм җаваплылык.

20.1.Өлеге кагыйдәләренң үтәлешен контрольдә тоту:

- муниципаль берәмлек жирле үзидарә органнары вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны тәэмин итү эшчәненлеген гамәлгә ашыручы контроль органнары;
- Татарстан Республикасының вәкаләтле затлары, Биектау муниципаль районы башкарма комитеты һәм Әлдермеш авыл жирлегә башкарма комитеты;
- Эчке эшләр органнары; - санитария-эпидемиология күзәтчеләге органнары;
- һәм билгеленгән төрлөдә Биектау муниципаль районы торак пунктларын тәзекләндерү һәм санитар тоту өлкәсендә билгеленгән нормаларны һәм кагыйдәләренә үтәүне тәэмин итүгә башка органнар (вәзыйфәи затлар);;

20.2. Өлеге кагыйдәләрен бозган өчен юридик һәм физик затлар Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары нигезендә дисциплинар, административ, граждан-хокукый җаваплылыкка ия.

20.3. Үзләренң хокукка каршы гамәлләре яисә гамьсезлегә белгән авыл жирлегенә зыян салган юридик һәм физик затлар китерелгән зыянны капларга тиеш.

20.4. Зыянны күрсәтелгән вакытка кайтарудан баш тарткан очракта зыян суд төртибендә түләттерелгә.

20.5. Административ җаваплылык чараларын куллану хокук бозучыны гамәлдәге законнар нигезендә китерелгән матди зыянны каплатудан һәм җибәрелгән җитешсезлекләренә бетерүдән азат итми.

Әлдермеш авыл жирлегә башлыгы

Т.С.Сабилов

ТӨРТИП ЯКЫН-ТИРӨ ТЕРРИТОРИЯНЕ БЕРКЕТҮ ЮРИДИК ҺӘМ ФИЗИК ЗАТЛАР ҖЧЕН

1. Якын-тирө территорияне юридик һәм физик затларга беркетү объект яисә алар карамагындагы, аннан файдаланган, милектеге территория чиклереннен чыгып гамәлгә ашырыла. Әлдермеш авыл жирлеге башкарма комитеты белен юридик яки физик зат арасында килешү якын-тирө территорияне беркетүнең хокукый нигезе булып тора. Беркетелген территориянең мейданын һәм чиклерен Әлдермеш авыл жирлеге башкарма комитеты, аның урнашкан урыны буенча, янәшәдеге территорияне беркетү турындагы Шартнамәнең аерылгысыз кушымтасы булган график материалны мөжбүри үтөү белен килештереп, башкаручы белен килештереп, билгели.

2. Физик затлар белен йортларга турыдан-туры якын территорияләрне беркетү турында шартнамә тәзү мөжбүри түгел. Бу очракта якын-тирө территорияне карап тоту җчен жаваплылык «Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Әлдермеш авыл жирлеге территориясендә тәзеклендерү кагыйделәре» белен аңлатыла.

3. Торак фондны, инфраструктура, инженерлык коммуникацияләре объектларын һәм жирден файдаланучылар булмаган оешмаларга территорияләрне беркетү хезмәт күрсәтелә торган объектларның территорияләре чиклереннен чыгып башкарыла. Шул ук вакытта тиешле оешма һәм Әлдермеш авыл жирлеге башкарма комитеты арасында Территорияне беркетүнең хокукый нигезе булып тора.

4. Кече архитектура формаларын (МАФ) яки күчмә ваклап сату чараларын урнаштыруга рәхсәте булган физик һәм юридик затларга территорияләрне беркетү, җгер җлеге юридик яки физик зат һәм Әлдермеш авыл жирлеге башкарма комитеты арасында тиешле шартнамә текстында башкача җйтелмәсә, билеген урыннан кимендә биш метр радиуста башкарыла.

5. Территорияләрне юридик һәм физик затларга - муниципаль торак булмаган биналарны арендага алучыларга беркетү, аренда түлөвенен җстемә формасы буларак, бина милекчесе белен арендатор арасында аренда килешүе тәзү белен бер үк вакытта башкарыла.

6. Якын-тирө территорияне беркетү турындагы Шартнамәге кушымта булып торган график материал җлеге шартнамә тәзелген юридик яки физик зат акчалары хисабына башкарыла.

Знче кушымта
Расланган
Әлдермеш авыл Советы
караы
белген авыл жирлеге
Советының
«___»_2015 ел. №___

КИЛЕШҮ N _____

ЯКЫН-ТИРӨ ТЕРРИТОРИЯНЕ БЕРКЕТҮ ТУРЫНДА

"___" _____ 201__ г.

_____ (наименование населенного пункта)

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Әлдермеш авыл жирлеге башлыгы Сабиров Талгатъ Салихзянович аша «Әлдермеш авыл жирлеге» муниципаль беремлеге Уставы, "Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Әлдермеш авыл жирлеге территориясенде тезеклендерү кагыйделере", алга таба "Башкарма комитет" дип аталучы, бер яктан, "Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Әлдермеш авыл жирлеге" муниципаль беремлеге Уставы нигезенде эш итүче Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Әлдермеш авыл жирлеге башкарма комитеты.

_____ (для юридических лиц)

N свидетельства _____
паспорт серия _____ N _____ выдан _____

(для физических лиц), именуемый в дальнейшем "Исполнитель", с другой стороны, на основании решения Совета Альдермышского сельского поселения Высокогорского муниципального района от "___" _____ 201__ N___ заключили настоящий Договор о нижеследующем:

1. Предмет договора

1.1. Исполнительный комитет закрепляет, а Исполнитель обязуется содержать в образцовом санитарном, эстетическом и противопожарном состоянии участок территории общей площадью _____ кв. м по адресу: _____ из земель общего пользования.

1.2. Экспликация земельного участка.

Общая площадь, кв. м	Дорожные и пешеходные покрытия, кв. м	Участки озеленения, кв. м	Временные сооружения, кв. м	Прилегающая территория, кв. м	Многолетн. растения, шт.

1.3. К настоящему договору прилагается План закрепляемого земельного участка (см. приложение 1), являющийся неотъемлемой частью настоящего Договора.

2. Пава и обязанности Исполнительного комитета

2.1. Исполнительный комитет имеет право:

2.1.1. Осуществлять контроль за содержанием и использованием закрепленного земельного участка в соответствии с санитарными и противопожарными правилами, а также " Правилами благоустройства на территории Альдермышского сельского поселения Высокогорского муниципального района Республики Татарстан ".

2.1.2. Получить от Исполнителя возмещение вреда, обусловленного ухудшением качества земельного участка по вине Исполнителя.

2.2. Исполнительный комитет обязан:

2.2.1. Обеспечить по заявкам Исполнителя за его счет выполнение необходимых работ по землеустройству, благоустройству (по инициативе Исполнителя).

2.2.2. Размещать дополнительные наружные объекты благоустройства и средства передвижной мелкорозничной торговли на закрепленном земельном участке только по согласованию с Исполнителем.

3. Права и обязанности Исполнителя

3.1. Исполнитель имеет право:

3.1.1. Производить работы по озеленению и устройству тротуаров и подъездных путей на закрепленном участке после согласования с Исполнительным комитетом Село-Альдермышского сельского поселения, отделом архитектуры и сопровождения проектов исполнительного комитета Высокогорского муниципального района и иными заинтересованными службами.

3.1.2. Ходатайствовать перед Исполнительным комитетом об изменении условий договора или его досрочном расторжении в случае отказа от дальнейшей эксплуатации объекта, за которым закрепляется территория.

3.1.3. Складевать на закрепленном земельном участке материалы сроком до пяти дней без оформления установленного разрешения.

3.1.4. Приоритетного размещения временных сооружений на закрепленном земельном участке после оформления соответствующей разрешительной документации.

3.2. Исполнитель обязан:

3.2.1. Содержать закрепленный земельный участок в порядке, предусмотренном санитарными и противопожарными правилами, а также "Правилами благоустройства на

территории Село-Альдермышского сельского поселения Высокогорского муниципального района Республики Татарстан.

3.2.2. В случае любых изменений данных об Исполнителе (наименование юридического лица, Ф.И.О. физического лица, юридический адрес, телефон, изменение статуса юридического лица и т.п.) в срок не позднее 10 календарных дней сообщить о произошедших изменениях в Исполком для внесения соответствующих изменений либо переоформления Договора.

3.2.3. Обеспечить наличие данного Договора или его заверенной копии на объекте, к которому прилегает закрепленный земельный участок, для его предъявления по первому требованию контролирующих служб.

3.2.4. Принимать активное участие в субботниках, "Днях чистоты" и иных благоустроительных мероприятиях под руководством Исполкома.

3.2.5. По окончании срока действия настоящего Договора либо в случае прекращения исполнителем эксплуатации объекта передать закрепленный земельный участок Исполкому в первоначальном или улучшенном состоянии по акту. Если Исполнитель не имеет возможности самостоятельно произвести восстановительные работы, то обязан возместить Исполком их стоимость.

4. Ответственность сторон

4.1. За нарушение условий Договора стороны несут ответственность в соответствии с действующим законодательством РФ, а также условиями Договора.

5. Особые условия

6. Приложения

1. План земельного участка

2. _____

3. _____

7. Срок действия договора

8. Прекращение действия договора

Настоящий договор прекращает свое действие в следующих случаях:

8.1. Истечение срока действия договора.

8.2. Расторжение договора по согласию сторон или в установленном порядке.

8.3. Востребованность закрепленной территории в соответствии с планом развития по требованию исполнительного комитета.

9. Реквизиты сторон

Исполнитель:

наименование юридического лица

Ф.И.О. руководителя (гражданина)

адрес, телефон

банковские реквизиты (ИНН, р/сч)

подпись фамилия, инициалы

Исполнительный комитет:

Альдермышского сельского поселения

наименование

Ф.И.О. руководителя

адрес, телефон

банковские реквизиты (ИНН, р/сч)

подпись фамилия, инициалы

Договор зарегистрирован в исполнительном комитете Альдермышского сельского поселения. Регистрационный номер в книге регистрации документов, удостоверяющих закрепление земельных участков, от " _____ " _____ 201_г.